

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 23—Vol. LIX.

Friday, 16th June, 1961

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR CENTS

IDEA TOO BIG TO SUCCEED... LEADERSHIP LACKING REASONS FOR FAILURE OF STAY-AT-HOME

£40 Million For India From U.K.

THE following reasons for the failure of the "Stay-at-Home" at the end of May are advanced by the editorial staff of "Contact", the fortnightly non-racial review:

- * the idea itself was too big to succeed;
- * the objectives did not have the right appeal;
- * massive police intimidation;
- * leadership largely lacking, except perhaps in Johannesburg;

In making comprehensive analysis of the factors which caused the failure *Contact* writes:

Baffled political observers and journalists, many of whom got their biggest surprise since the Nats. won the 1948 election unexpectedly; are searching for the reason why.

"*Contact* had high hopes of the success of the stay-at-home call, having earlier criticized the Pietermaritzburg Conference for not being representative. With humility, the editorial staff have listed these main factors in the failure of the African people and a majority of the other oppressed people of South Africa to obey Mr. Nelson Mandela's Council's call for them to strike.

1 The idea itself was too big to succeed, and a campaign whose stated aim cannot be reached does not inspire as a meaningful limited objective can. A "general strike" cannot work without years of solid trade union work. This was lacking for obvious reasons. Furthermore, the Government holds all the cards in a contest which requires its opponents to communicate with the masses lawfully.

2 The objectives had not the right appeal. The Republic was too abstract an objective, a National Convention too academic. Exclusion from the Republican Referendum is a minor item in the catalogue of African miseries. A National Convention was hardly enough for a man to risk his job, his home, even injury or death, by striking for it.

3. Tied up with 2 is the massive police intimidation: Saracens, police trucks, night-flying helicopters beaming into African houses and yards, 4 a.m. raids, arrests under the special 12 day laws, threats of deportation, "re-patriation" and sackings. The

leaders could promise no immediate freedom or economic gain, to inspire people to face these things. Then the army call up, with troop movements and a belligerent attitude by the Government.

4. Leadership, except perhaps in Johannesburg was largely lacking. Many leaders who disappeared early in May and were expected to rally their followers the week-end before the strike, did not reappear at all. A common attitude was, "Why should I suffer if the people who are telling me what to do are not here?" Then the leaders did not delegate their work thoroughly. Some thousands of leaflets, press statements, desultory household canvassing could not do the solid work of organizing in industry that was needed and not done. Where it was done, there were excellent results. The ban on meetings crippled the campaign: its leaders should have had an emergency plan to meet this.

A warm tribute must be paid to the many who risked their safety, and to the number who suffered.

5. The police scarcely needed to leaflet Port Elizabeth from the air with a spurious call from an unheard of African union telling the people to go to work. The P.A.C. did this for them. The deep divisions of African politics were revealed by the P.A.C.'s bitter attacks through leaflets and whispering. In Cape Town, Durban and Johannesburg this had a serious ill-effect.

6. Another fault was bad timing. After mid May the campaign grew cold. Cape Town's excitement began to flag. On 16th May 2,500 packed the Drill Hall in the lunch hour to hear the Liberal Party counsel's steadfastness and

non-violence, but there was no follow-up after the meeting were banned.

The last week end, above all, should have seen high pressure organizing, and there was hardly any.

By 31st May, a sovereign National Convention seemed as far off as ever and the Republic was inaugurated in tranquility. For the democratic movements there are many lessons to be learned.

Failure— Cause Is Just

IN a statement to the "New Age", of Cape Town Mr. Nelson Mandela, the Secretary of the National Action Council which organised the Stay-At-Home, explained that "it was not the national success I had hoped for."

Mr. Mandela's statement continues.

"I believe in weighing up the shortcomings and this will be done. But one thing is crystal clear: African grievances are there and the African cause is just. As long as the grievances remain there will be protest actions of this kind or another.

"If peaceful protests like these are to be put down by mobilisation of the Army and the police then the people might be forced to use other methods of struggle"

Mr. Mandela added: "Until we get a 100 per cent stoppage there are still Africans not yet deep enough in the freedom struggle, not yet ready enough to sacrifice. There were tens of thousands of heroes of the strike. They are the stuff of which any victorious freedom fight is made.

"Those who scabbed must be warned that they are harming the cause of the African people—their own cause

"Every freedom struggle has its casualties, its setbacks. This doesn't mean that freedom is not worth fighting for."

(*Indian Opinion* India Service)

NEW DELHI (By Mail)
TWO agreements for a credit of £40m. from the Government of the United Kingdom to the Government of India were signed in New Delhi recently.

The first agreement is for a loan of £30m. as an initial contribution to India's Third Plan. The repayment period of this loan is 25 years, including a grace period of seven years before the repayment begins. The expenditure on this development is expected to be spread over the period of the Third Plan. Some of the projects financed by this will be: the expansion of the heavy electrical machinery plant at Bhopal, the construction of the fertiliser plant at Nahorkatiya in Assam and the expansion of the Hindustan Cables in Rupa-nayanpur in West Bengal.

The second agreement covers a loan of £10m for the purchase of a broad range of goods from the United Kingdom. This loan is also for a period of 25 years and no repayments are required until 1966, the end of the Third Plan

Inclusion Of English Words Urged

(*Indian Opinion* India Service)

NEW DELHI (By Mail)
INDIA'S Defence Minister, Mr V K. Krishna Menon, has suggested the incorporation of English words of common use in Indian languages

Mr. Menon who was speaking at the annual function of the English Association of the Allahabad University, pointed out that English words of common use like glass, match-box, etc., could be readily assimilated into Hindi

Everyone, he added, should learn English as it was the medium of international thinking. He, however, deprecated the tendency to make English a sectarian language such as South Indian English or Bengalee English.

Indian Opinion

Private Bag, Durban,
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI,"

FRIDAY, 16TH JUNE, 1961

Tolerance And Intolerance

BLACK AFRICA, emerging from the bonds of the Whiteman, and the Negro people in the United States, challenging the concept of White Supremacy, are increasingly applying the techniques of Satyagraha to their efforts to realise their just place under the sun. In the Southern States of America the "Freedom Riders" are in action testing the validity of segregation in the transport systems of the various states. This follows upon the "Sit-in" campaign which was used to fight against the operation of the colour-bar in hotels and restaurants. In the Rhodesias the African people are slowly challenging the colour-bar in churches and public places by deliberately defying notices which state that places and facilities are reserved for European use. In the Transvaal and the Cape there was recently a "Sit-in" campaign when groups of White and non-Whites sought to break down segregation in some public places. That eventually all segregation supported by law must go is not doubted. But the trend of this action which is challenging the existence of segregation, apartheid, discrimination and the colour-bar gives rise to some questions.

Facilities and amenities provided from state funds should always be available to every citizen—White and Black—without discrimination, but what of private institutions? This point is raised because of the attempts by some Africans to enter a church which does not cater for non-Whites. A Church is not a public institution; it is not financed out of the coffers of the state. It is a private body representing the efforts and the aims of a group of people brought together by common interests, ties and beliefs. No doubt, by denying free admission to all and sundry, these people may be vitiating the principles of Christianity but who can deny—who should deny—their right to organise for purposes of worship in any manner as long as they do not infringe on the rights of others. What right has anyone to force himself and his attentions on a private institution to which he in no way contributes, even indirectly?

We must be careful that in the course of our efforts to fight intolerance and to establish our rights we do not infringe upon the rights of other people. It is quite proper that a railway restaurant and rest-rooms in South Africa should be open to all irrespective of colour for the railways are run and managed by the Government. On the other hand, can the same argument be applied to a privately owned hotel which does not admit or provide facilities for non-Europeans? It is unreasonable to allow a person to reserve the right of admission to his place of business which is the result of his private endeavours? Is not a man entitled to restrict his services to a particular

(Continued in next Column)

PANCHAYATS OF MY CONCEPTION

M. K. GANDHI

INDEPENDENCE must mean that of the people of India, not of those who are today ruling over them. The rulers should depend on the will of those who are under their heels. Thus, they have to be servants of the people, ready to do their will.

Independence must begin at the bottom. Thus, every village will be a republic or *Panchayat* having full powers. It follows, therefore, that every village has to be self-sustained and capable of managing its affairs even to the extent of defending itself against the whole world. It will be trained and prepared to perish in the attempt to defend itself against any onslaught from without. Thus ultimately, it is the individual who is the unit. This does not exclude dependence on and willing help from neighbours or from the world. It will be free and voluntary play of mutual forces. Such a society is necessarily highly cultured in which every man and woman knows what he or she wants and, what is more, knows that no one should want anything that other cannot have with equal labour.

This society must naturally be based on truth and non-violence which, in my opinion, are not possible without a living belief in

God meaning a Self-existent, All-knowing Living Force which inheres every other force known to the world and which depends on none and which will live when all other forces may conceivably perish or cease to act. I am unable to account for my life without belief in this All-embracing Living Force.

In this structure composed of innumerable villages there will be everwidening, never ascending circles. Life will not be a pyramid with the apex sustained by the bottom. But it will be an oceanic circle whose centre will be the individual always ready to perish for the villages, the latter ready to perish for the circle of villages till at last the whole becomes one life composed of individuals, never aggressive in their arrogance but ever humble, sharing the majesty of the oceanic circle of which they are integral units.

Therefore the outermost circumference will not wield power to crush the inner circle but give strength to all within and derive its own from the centre. I may be taunted with the retort that this is all Utopian and therefore, not worth a single thought. If Euclid's point, though incapable of being drawn by human agency,

(Continued on page 183)

(Continued from previous column)

group of people if he so desires? This is a very important question which, in the years which lie ahead, will exercise the minds of non-Europeans in South Africa. It will be an act of wisdom to discuss the question now. The liberty of the individual is an important concept and those who would fight for their liberty must first ensure the liberty of others. A recent example was the case of Mr. A. S. Kajee who attended the induction of the State-President in Pretoria. For this Mr. Kajee was vilified and he and his family were threatened by violence so much so that he had to seek police-protection. Surely this is a distressing commentary on the intolerance of those who would fight intolerance. Mr. Kajee has the individual's liberty to accept an invitation without being vilified and, more horrible, threatened by violence. In a situation of this kind those who think differently should apply moral persuasion rather than breed even greater intolerance. On this we have much to learn from Gandhi and Tagore. We commend to the attention of our readers a superb example of tolerance which is published on page 5.

PANDIT MOTILAL NEHRU: A BIOGRAPHICAL SKETCH

PANDIT MOTILAL NEHRU was born at Agra on the 6th of May, 1861. Motilalji received his early education in the Muhammadan Maktab till the age of twelve and zealously applied himself to the study of Persian and Arabic. He then joined the Government High School at Kanpur from where he matriculated in the first division. Motilalji studied at the Muir Central College for four years but did not appear at the degree examination because he had not taken the trouble to work hard for it and he was greatly dissatisfied with the way he had done the first paper. But as he was very keen in establishing himself in some profession he chose law which indeed offered 'a wide scope for talented men those days. He, therefore, spent the next three months for the study of law and appeared at the High Court Examination and topped the list of the successful candidates of the year 1882-83.

In the year 1882 Pt. Motilal started practice as a Vakil at Kanpur, but he soon shifted to Allahabad both on the advice of his friends and also because he had higher ambitions. He was soon recognized as one of the ablest lawyers in India. Motilalji was one of those first four successful Vakils at Allahabad whom Sir John Edge, for the first time since the establishment of the High Court, raised the status of an advocate. For several years he was President of the High Court Bar Association.

After having established himself in his profession Motilalji began to take interest in the work of the Indian National Congress. He took an active part in the two Allahabad Congress Sessions of 1888 and 1892 presided over by Mr. George Yule and Mr. Anand

M Chaturvedi respectively. He was a prominent member of the Reception Committee of the 1892 Congress session.

The first public recognition of Motilalji's political career was his election to the presidential chair of the first session of the U.P. Political conference held at Allahabad in 1907.

In the year 1909 'The Leader' was founded and Pt. Motilal was elected its first chairman. He, not only subscribed a large part of the capital but also took a very keen interest in its well-being.

Pt. Motilal became a member of the United Provinces Legislative Council with the inauguration of the Moreley-Minto reforms in 1909 and continued to be a member till 1919.

Events moved fast after the outbreak of the Great War. Pt. Motilal became a member of the U.P. Publicity Bureau and helped the government in organizing the Indian Defence Force in his province. Soon he joined the Home Rule League started by Mr. Besant and a branch of the League was established at Allahabad also.

As a result of his dissatisfaction with the moderate philosophy Pt. Motilal with the co-operation and help of Raja Mahmudabad and Maulana Mohammad Ali started 'a new nationalist paper called "The Independent."

The events immediately following the end of the Great War completed the transformation in the mind of Motilalji and prepared him for non-co-operation with the Government. The passing of the Rowlatt Bill in the face of tremendous opposition, the horrors of the Punjab, had a lasting effect on him. However, at the Congress session of 1912, at which he presided, he advised his countrymen to work the new re-

forms, utilize them for the betterment of the country, and continue to press and agitate for our full demands. But when the British Government refused to take adequate action to redress the Punjab and Khilafat wrongs, his faith in British democracy was rudely shaken and from that time onward Motilalji began to change into a direct-actionist. When in 1920 the call came from Mahatma Gandhi he gave up his lucrative practice, his old life of fashion and luxury and dedicated himself to the service of the Motherland.

With his usual energy and earnestness Pt. Motilal at once threw himself into the new movement and on the 6th December 1921, he was arrested along with his son Jawaharlal and many others and was sentenced to six months imprisonment. His health broke down in jail, but his spirit was undaunted and soon after his release on the 6th June, 1922, he assumed the secretaryship of the Congress. By then the non-co-operation movement had been suspended and Mahatma Gandhi was in jail, but Pt. Motilal did not sit idle. He toured the country preaching the constructive programme of the Congress. He was an important member of the Civil Disobedience Inquiry Committee appointed by the Congress in 1922 and during the course of its report made new and startling proposals. One of them was the boycott of the Councils from within as well as from outside.

On May 17, 1928, Pt. Motilal was appointed a member and the chairman of the Committee set up by the All Parties' Conference to draft a Swaraj Constitution for India. This Committee produced an agreed report which came to be popu-

larly known as the Nebru Report. This report remains with us as the greatest monument of Pt. Motilal's sanity and constructive statesmanship, and will ever redound to his credit.

In December 1928, Pt. Motilal was elected a second time the President of the Indian National Congress and he presided over its Calcutta session held in December the same year.

In obedience to the Lahore Congress resolution Pt. Motilal along with his band of Swarajists resigned their seats in the legislature and issued an appeal to his countrymen to come under the banner of Mahatma Gandhi. In spite of very indifferent health Pt. Motilal took charge of the office of the President and also of the dictator of the struggle on the 17th April, 1939. On the 30th June, 1939, he was arrested at Allahabad and tried by the District Magistrate for being a member of an unlawful assembly i.e. the Congress Working Committee and for abetting an offence, namely, the violation of the third Ordinance (Instigation) by passing the resolution No. 2 of the Congress Working Committee between the 4th and the 7th of June, 1930. Pt. Motilal refused to take any part in the proceedings of the trial and was awarded six months simple imprisonment.

There in jail he fell seriously ill and was subsequently released by the Government when his condition became critical.

He improved a bit; but instead of taking rest he plunged into strenuous activities. Hence, he was ill once more and on 4th February 1931, he was taken to Lucknow for X-Ray Treatment. The next day he seemed to be getting over the fatigue, yet all of a sudden, on the morning of the 6th February 1931 at 6.30 p.m. he passed away from this world.

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact:

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

* Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jaibhoy Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban
Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

- That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;
- That NEW INDIA operates in over forty-five countries;
- That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;
- That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY
AND SERVICE
INSURE WITH
NEW INDIA

REPORT ON FIRST MANNED SPACE-FLIGHT (2)

Medical-Biological Problems In Space

IN solving the problem of the possibility of a manned space flight and its medical safety, it was found necessary:

(1) To study the influence of the factors of space flight on the organism, and also to study possible ways and means of protection against the harmful action of these factors;

(2) To elaborate the most effective methods of ensuring normal conditions for the life of the man in the cabin of the space ship;

(3) To work out the methods of medical selection and training of the members of the crews of spaceships, and also a system of uninterrupted medical control of the pilots' health and capacities throughout the flight.

Each of these questions entailed a large number of particular problems, on the study and solution of which specialists in the fields of physiology, hygiene, psychology, biology and clinical professional medicine worked uninterruptedly in the course of 10 years. Research was carried out in laboratories on earth and during the flights of animals in rockets. The rich experience accumulated in the fields of applied physiology and medicine, particularly the medicine of aviation and underwater swimming, was taken into account. Wherever possible special stands were set up for the laboratory study of the action of space flight factors on the organism. The influence of various strains and the organism's reaction to them were studied in centrifugal machines which reproduced accelerations analogous to those occurring during the periods of boosting and recovery.

With the help of vibro-stands, thermo- and vacuum-chambers and similar units, the action of other factors on the organism was studied. However, the laboratory experiments, as a rule, could furnish answers only with regard to the action of any particular one of these factors on the organism, whereas during a real flight in a rocket these factors act simultaneously and in combination. Besides, the behaviour of living organisms in the condition of weightlessness could not be studied in the laboratory. Therefore the biological research carried out with the help of rockets, beginning with 1951, brought us

On April 12, 1961, the Soviet Union effected the first manned space flight in history. Published below is the second and concluding instalment of an account of this venture into space. It deals with the medical and biological problems of a flight into space. Last week we published a description of the space-ship 'Vostok'. —Editor, I.O

neater to a study of the influence of the conditions of space flight on the organism.

Several dozen experiments were made on animals which ascended to altitudes of up to 450 kilometres (about 280 miles) in rockets. As a result, comprehensive scientific data were accumulated describing the reaction of the physiological systems and the behaviour of the animals (dogs, rabbits, rats and mice) at different times during the flight. A careful examination of the test animals both during the flight and during a prolonged period and their return to earth allowed us to draw the conclusion that living organisms withstand the conditions of flights in rockets to the upper layers of the atmosphere quite satisfactorily. The changes observed in some of the physiological functions during the flight were not of a morbid nature; quite often they disappeared while the experiment was still in progress and did not reappear subsequently.

However, owing to the short duration of rocket flights there was no possibility of studying the biological effects of such important factors of space flight as prolonged weightlessness and cosmic radiation. Therefore, the opportunity of using artificial earth satellites for biological experiments which became possible in 1957 was an exceptionally important step forward.

The first such experiment was conducted on the second Soviet spuznik. It not only confirmed but augmented the data on previous biological experiments on rockets. It was proved for the first time that a prolonged state of weightlessness, as such, does not violate the basic vital processes.

Biological experiments were continued in the first Soviet orbital spaceships. The programme of this medical-biological research included a number of new problems. Besides an additional and a more thorough study of the influence of prolonged weightlessness on the organism, of great importance was the study of the transitional condition from weightlessness to overstrain and vice versa, and through research

into the biological effects of cosmic radiation.

An important part of the programme was also the study of the peculiarities of the operation and effectiveness of systems which in future flights should ensure normal conditions for man's vital activity and guarantee his safe return to earth. In carrying out the planned programme, diverse representative specimens of the organic world, from the simplest forms of life up to higher vertebrates, were placed in the first Soviet orbital spaceships.

The utilisation of various species of animals and plants for experiments made it possible to study very thoroughly and in great detail the influence of the conditions of space flight on the most diverse processes and functions of organisms. Data on the behaviour and physiological functions of experimental dogs during flights were especially widely provided. The behaviour of animals was observed with a special television system. An analysis of the data obtained showed that the animals not only fully retained their vital activity under conditions of the protracted effect of weightlessness and the following influence of overstrain, but that no morbid symptoms were discovered in the condition of their main physiological functions. A sufficiently prolonged and careful investigation of the animals after flight also did not reveal any deviation whatsoever from the normal.

Particularly serious attention was devoted to detecting any possible effects of cosmic radiation during the flight of an orbital spaceship. The numerous methods used for solving this problem did not reveal changes which could possibly have been caused by ionising radiation.

The results of the medical-biological research conducted in orbital spaceships made it possible to draw exceedingly important and crucial conclusions. It was acknowledged that flights in orbital spaceships, admittedly circling lower than the radiation belts nearer to the earth, are safe for highly organised representatives of the animal kingdom. The results of the biological experi-

ments were used for solving the problem of safe-manned flight.

These, along with laboratory investigations, led scientists to the conclusion that man's flight into space would not be detrimental to his health.

An important stage came with the psychological investigations, designed to seek out persons possessing an especially retentive memory, resourcefulness, keen attention that can easily be switched from one thing to another, and the ability to make precise co-ordinated movements speedily.

As a result of the clinical physiological examination a group was formed who set about carrying out the programme of special instruction and training on special stands and devices stimulating conditions of a space flight on the ground and in the air. Simultaneously the individual peculiarities of the organism's reaction to the effect of simulated factors were ascertained.

The programmes of special instruction were designed to supply the cosmonauts with the necessary information on the basic theoretical questions connected with the forthcoming flight, as well as practical skill in the use of the equipment and instrumentation of the spaceship's cabin. This programme provided for the study of the fundamentals of rocket and space techniques, the design of spaceships, and special problems of astronomy, geophysics and space medicine.

The programme of special training and tests included:

Flight in planes in zero gravity conditions;

Training in the replica of the spaceship cabin and on a special training device;

Prolonged spells in a specially equipped sound-proof chamber;

Training in the centrifuge;

Parachute jump from planes.

In the process of special training certain problems of ensuring manned space flight were also solved, in particular those connected with the feeding of the cosmonaut in flight, his space suit and the system of air regeneration.

During the flights in planes the individual reactions of the cosmonauts during weightlessness and transition from weightlessness to overstrain were studied. The possibility was studied of maintaining radio communication, taking water and food etc.

(Continued in next page)

TOLERANCE—A SUPERB EXAMPLE

THE hundredth anniversary of the birth of Rabindranath Tagore has evoked a great resurgence of interest in the man, in his philosophy and his works. From among the various tributes that were paid to him shortly after his death in 1941 we take the following by Mr G. Ramachandran who studied at Santiniketan and was imprisoned for participation in the Satyagraha Movement under Gandhi. The full tribute has been reproduced in a recent issue of 'Gandhi Marg', a quarterly journal of Gandhian Thought of which Mr. Ramachandran is the editor.—Ed. I.O.

* These were the first years after the Visva-Bharati University was started at Santiniketan. Most of us, the first batch of students, were non-co-operators from the various Government schools and colleges. Most of us were khadi-clad "Gandhi fanatics". I was the head of the gang in those days. Gurudev had written some vigorous criticism of the Non-co-operation programme in the pages of the 'Modern Review'. We were much agitated over it. We were sure Gurudev was wrong and Gandhi right. We argued and shouted. Our classes became full of these wordy discussions. We made a nuisance of ourselves. The peace of Santiniketan was much disturbed by these controversies conducted with much heat. There was also of course a strong student group supporting Gurudev's views. One day I suddenly got a message from Gurudev. Professors had told him that I was leading the opposition. The message was to the effect that Gurudev was glad that plenty of discussions were going on, but that he preferred to have some light along with the heat of controversy, and that therefore he would advise a full debate, and that he would also attend the debate gladly. I confess I felt a little nervous. In any other institution I would perhaps have been suspended or even dismissed. But our Guru was asking for further and fuller discussion! That was his way with students. A big debate was arranged. Every student in Santiniketan attended. A motion was tabled: "In the opinion of this house Mahatma Gandhi's program is the right one for India." I moved it before a crowded house. Our side let loose a flood of oratory. So did the other side. The late Sri Kali Mohan Ghosh thundered at us and defended the views of Gurudev with great vigour. Votes were taken. We won. Gurudev was all the time sitting apart, behind the students. He appeared to enjoy the debate very much. He joined in the applause for and against the

motion whenever it broke forth from the students. After the votes were taken Gurudev asked for permission to speak. And he spoke. When he spoke it was all light and no heat. He prefaced his talk by saying that the debate had given him great joy. "This Santiniketan will fail if it fetters your minds or makes you fear ideas. Even if every one of you hold an absolutely different view from mine, even so Santiniketan will still be your home. It will shelter you. Today is the day of my victory because my students have said today freely and bravely that I am hopelessly in the wrong. I do not admit that I am wrong. But I want you to have the courage to say so, if that is your conviction. May Santiniketan always give you that freedom and courage!" He spoke for an hour. He pleaded against fanaticism. He did not admit that non-co-operation would succeed. It was too negative. It had possibilities in certain directions. But it was tending towards the same narrow nationalism which in Europe had made civilisation into a mockery. It was impossible to reject entirely the progress of industrialism, which was like a force of nature. Industrialism could and ought to be controlled but it cannot be erased. Mere asceticism will not lead to freedom. Freedom demanded clear understanding of objective realities and not only of moral values. Mahatma Gandhi was undoubtedly the greatest moral force in India, and hence the greater need to guard against his moral dictatorship.

.....
 WATCHES, Gents models—25 Jewels waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—31/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, Elton Street, P. O. Box 9279, Johannesburg. Stocks limited, order immediately.

Report On First Manned Space Flight

(Continued from previous page)

This provided answers to some important questions about man's possible actions in space flight conditions.

It was found that all the cosmonauts who had been selected endured zero-gravity well. Besides, it was established that in a state of weightlessness lasting for up to 40 seconds they could normally take liquids, semi-liquids and solid food, perform intricate co-ordinated acts (writing, purposeful movements of the hands), maintain radio communication, read and orient themselves visually in space.

Training in the replica of the spaceship's cabin and the special training device and was designed to enable the cosmonauts to study the equipment and instrumentation of the cabin, practise the versions of the flight task and accustom themselves to being in the cabin of the actual spaceship. For this purpose a special training stand was created with electronic devices with the changes taking place during the real flight being simulated on the instrument. The pilot acted just as he would in space. An opportunity was provided of simulating unusual (emergency) versions of the flight and training the cosmonaut to act in such circumstances.

The main task of the investigations conducted during prolonged stay in the specially equipped sound-proof chamber was to establish the nervous-psychological stability of the cosmonaut during a prolonged spell alone in the isolated, closely confined cabin, with a considerable reduction of external irritants. In the course of this training the routine and feeding processes of a real flight were simulated.

A wide range of physiological tests and special psychophysiological methods made it possible to single out the individuals possessing the best characteristics for accuracy and for precision in fulfilling assignments, and also those possessing a stronger nervous and emotional system.

Training on the centrifugal

machine and in the thermal chamber tested the cosmonaut's endurance of corresponding effects, the influence of these effects on the basic physiological functions was studied, and questions concerning increasing the stability of the organism to external surroundings were decided. As a result of the tests it was established that the cosmonauts possessed good stability as regards the influence of these factors and individuals were singled out who stood the tests better than others.

During the course of the air-drop training each cosmonaut had to make several dozen jumps. The physical training of the group of cosmonauts consisted of planned sessions and setting up exercises. The planned sessions were based on the individual features of each cosmonaut's physique. The setting-up exercises, conducted for an hour daily, were aimed at general physical training. The physical training sessions were directed at improving the stability of the organism to the effects of acceleration, working out and perfecting how to use the body with ease in space, and increasing the ability to ensure prolonged physical strain.

Buddha And The Modern Age

(Continued from page 182)

religion and more widespread than a philosophy, Buddhism is, according to the happy definition of La Vallee-Poussin, a discipline. This discipline we need today, more than ever, before, to save a disintegrating materialistic civilization from moral anarchy and chaos. The French savant rightly affirms: "The Sakyamuni goes to deliver men of the defects and evils, without any support of God, by an intellectual energy and goodness that before him no God (ever) possessed.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BUDDHA AND THE MODERN AGE

By Dr. PARESH NATH MUKHERJEE, In "Prabuddha Bharata"

GAUTAMA, the Buddha, whom Rabindranath Tagore describes as 'the greatest man ever born,' and to whom Albert Schweitzer refers as 'not a reformer, but a revolutionary' in the domain of thought and action, profoundly influenced the history and culture of this country for all time. The modern age can ill afford to dispense with his life and teachings. He has a message for the modern age and for all time to come.

The Buddha made his appearance at an age when degeneracy had set in; when the old values were being revised; when social unity was threatened by the appearance of different sects; when people, forgetting the spirit of religion and good life, were fighting over useless ceremonies and rituals. Thus, before his advent, there was anarchy, chaos, and degeneracy in the domain of thought; People were groping in the dark, and there was need for a man of clear sight and perception of the true realities of life, who could lead the then degenerate society out of the mire. In our own days, we find that a similar situation has arisen, when the old values are being fast revised, when social chaos and moral anarchy have appeared as a result of rapid changes in society, when degeneracy and laxity have already set in and infected every aspect of life. Thus, a situation has arisen where a Buddha is needed to arrest the process of degeneration. However, no Buddha for the modern age is yet in sight. But if no Buddha is born in this age, the eternal and everlasting message of Gautama, the Buddha, exists to help the present age, as it did in the days gone by. The Buddha himself emphasized the point that, after he was gone, his religion and message would remain to lead the people. So, we should have no difficulty in following the line of action chalked out by him.

Schweitzer points out that, like St. Paul, the Buddha did not want to reform society, but his main interest was to reform man, and that this was the greatest weakness of his teachings. Of course, there is no doubt that he laid great emphasis on the reform of man, the creation of what we may call the complete man, and the morally and ethically upright, if not religious man. But it is difficult to agree that he was

not a social reformer, or that he was indifferent to society. The organizer of the Sangha was surely not indifferent to society. Probably, a real weakness in his teachings or attitude, from modern standpoint, was that he regarded women as inferior to men and as incapable of getting the same position in society as men. His reply to Ananda, as to why women should not be given equality with men, was: 'Jealous, Ananda, are the women; foolish, Ananda, are the men.' He also said: "Weeping is the strength of the child; anger is the strength of the woman." When, very much against his will, he had to accept the nuns in the Sangha, he told Ananda that, as a result of this concession, the life of his religion would be cut to half. The nuns were always treated as inferior to the monks in the Buddhist Sangha. Whatever may be the justification for this attitude of the Buddha, there can be no gainsaying the fact that it is not a progressive idea for the modern age. But, certainly, the warning sounded by the Buddha has its great utility in making us cautious, so that equality and liberty may not degenerate into licence and immorality. Thus, we may accept the Buddha as a very good guide for the modern age without blindly following him in all points. For, as the famous French historian P. Masson Ouriel points out, 'to copy it should be absurd.' Probably, the Buddha felt, what an eminent French historian and thinker felt about France during the revolutionary period, that too much liberty and intellectuality often degenerate into gross immorality. We must guard against such dangerous possibilities.

Another great message of the Buddha that is much needed in the world today in his teaching of *ahimsa*. *Ahimsa*, as preached by the Buddha, and developed to its highest point by the Mahayana school, became the 'supreme tenet of his political action. *Ahimsa* was also developed by the Jains, and it was not absent in the Sanatana Dharma, in spite of its recognition of animal sacrifice. But the chief credit of Buddhism was to have popularized it in the domain of politics, as also of personal ethics in those days. This great possibility was amply demonstrated by Asoka. Today, this important teaching of the Buddha has

a very great utility, when the rank materialistic civilization is about to disintegrate human society on the widest possible scale and in the most heartless manner.

The Buddha was not a blind fatalist, but he stressed the element of human responsibility in our actions. His last advice to Ananda was not to take recourse to any external refuge, but always to hold fast to Truth 'as a lamp' and to fall back on one's own resources. This healthy approach was kept up and further developed in later Buddhist thought. Thus, Nagasena made known the fatality of *samsara* to the Greek King Menander in the following manner.

Menander: 'Nagasena, you speak of *samsara*. What is *samsara*?'

Nagasena: 'A being born on this earth and there dies; dies here, he is reborn elsewhere, and there dies et cetera. There is the *samsara*.'

Menander: 'Give me a comparison.'

Nagasena: 'A man eats a mango and plants the seed; from this seed grows a huge mango tree, which bears fruits. A man eats one of the fruits and plants the seed. From it grows a mango tree et cetera...It is *samsara*.'

This argument leads on to the important doctrine of *karma*.

Menander: 'Why are not all persons alike? Why have they short or long lives? Why are they energetic or unhealthy, handsome or ugly, influential or powerless, rich or poor, of high birth or low birth, intelligent or foolish?'

Nagasena: 'Why are not all plants alike in height and structure?'

Menander: 'For the difference in their grain.'

Nagasena: 'Likewise, men are different by reason of their different acts. The Buddha has said that "the beings have for their patrimony their *karma*; they are the inheritors, descendants the parents, the vassals of their *karma*. It is *karma* which divides men into superiors and inferiors

So, it is not a blind and inexorable fate that inflicts punishment on men in the most atrocious and unjust manner, but it is man's own acts that take him to heaven or to hell as

he richly deserves. This very truth is forcefully impressed in the teachings of the Mahayanist savant Santi Deva of the seventh century A.D., when he writes: 'He who compels another man to work for him shall have slavery as his punishment; he who imposes on himself the task or working for others shall have real power as reward. And he further advised his followers: 'The interest (good) of all beings should henceforth be your only thought.' The saintly idea that is impressed here is that a man should work for the good of society and mankind. This is a gospel of which the modern age has far greater need than the ancient days ever had. In a progressive scientific age, when industrial development is very rapid, unless people develop a highly moral and disciplined mentality and attitude, there is going to be a disaster unprecedented in the annals of mankind. Not only the men in governments and the leaders, but every man and woman in society must be aware of every *karma* (action) of his or hers, and must so order it and control it as not to wreck, but to make the civilised world. Shorn of fanaticism and power politics, the modern world should adopt the humanitarian scientific attitude of Buddhism, so that mankind and human civilization may be saved.)

The teachings of the Sahyami were surely not meant for the ancient days alone, but have a far greater bearing on our own days. They are eternal and universal. In the *Dhammapadam* the instruction is: 'Avoid all evil, cherish good, purify your thought—these are the teachings of the Buddha.' Further instruction is: 'Never does hatred cease by hating, but it is overcome by love; This is the law.' Then again, the simple but important truth is impressed upon our mind (although we so often forget it): 'It is the iron's own rust that destroys it; it is the sinner's own acts that take him to hell' Alas, how often we forget that we are always rotting and decomposing in our own rust! These are not empty sermons of the past, but vital and living principle for the present as well as for the future.

It is therefore that M. Henri Arvon has written with great force: 'Less ambitious than a

(Continued in page 181)

Battle To Protect Varanasi Mosque

NEW DELHI (BY MAIL)

THE Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs in a Press Note on the Dharara Mosque at Varanasi, issued in New Delhi says that this mosque, popularly known as Aurangzad Mosque and built by the Emperor Aurangzeb about 1670 A.D., is a protected monument.

It stands on an elevated base. ment by the side of the River Ganga near Panchganga Ghat and is situated in a very congested part of the city. It had two lofty minars, one on the north-eastern and the other on the south-eastern corner of the base. The latter minar collapsed heavily on October 30, 1949, as the result of subsidence of the foundation on the south-eastern side and the decay of stone masonry of the minar. This caused loss of life and property.

Expert Opinions

Although the remaining minar had been repaired by the Department of Archaeology, it was felt that the structure was not in sound condition. In view of the importance of this monument, a committee of experts was set up by the Government of India to report on its condition and the repairs to be carried out. This committee met five times and after exhaustive enquiry recommended that for the safety of the mosque and the surrounding houses the existing minar would have to be pulled down.

The means for preserving the minar by caging its base within an iron framework, or dismantlement and re-erection, were considered but were given up as not satisfactory. A second expert opinion by another committee in 1958 confirmed the finding of the first committee.

Due to the keen desire to keep at least a portion of the minar, the Government decided, however, not to implement the recommendation of the expert committees fully but to dismantle only the top two thirds of the existing minar and to reconstruct the fallen minar to one-third of its original height so as to restore the symmetry of the monument and then to watch the position.

A subsequent inspection of the monument revealed that the monument had developed a dangerous crack and a third expert committee was set up to go into the question again. This committee has now reported that the structure at present is standing in a very alarming condition and that the

entire minar should be pulled down forthwith.

In view of the unanimous verdict of three different expert committees, the Government of India have decided with much regret and reluctance to pull down the minar in the larger interests of the mosque itself. The Department of Archaeology has been asked to carry out the work as expeditiously as possible. The Central Building Research Institute is being asked to recommend some suitable light synthetic material to put up two small minars in their place, consistent with the safety of the building and its foundations.

[The city of Benares is now known as Varanasi.—Ed. I.O.]

Panchayats Of My Conception

(Continued from page 178)

has an imperishable value, my picture has its own for mankind to live. Let India live for this true picture, though never realizable in its completeness. We must have a proper picture of what we want before we can have something approaching it. If there ever is to be a republic of every village in India, then I claim verity for my picture in which the last is equal to the first, or in other words, none is to be the first and none the last.

In this picture every religion has its full and equal place: We are all leaves of a majestic tree whose trunk cannot be shaken off its roots which are deep down in the bowels of the earth. The mightiest of winds cannot move it.

In this there is no room for machines that would displace human labour and that would concentrate power in a few hands. Labour has its unique place in a cultural human family. Every machine that helps every individual has a place. But I must confess that I have never sat down to think out what that machine can be. I have thought of Singer Sewing Machine. But even that is perfunctory. I do not need it to fill in my picture.

—Harijan, 1.6.47

Plantation Of Bamboo

NEW DELHI (By Mail)

THE Government of Madras have approved a scheme for raising bamboo over five thousand acres at a cost of Rs. five lakhs during the Third Five-Year Plan period.

The plantation will be promoted in North Arcot, Salem, Coimbatore and the Nilgiris districts in the first instance during 1961-62 over a total area of about 990 acres, and an expenditure of Rs. 59,400 has been sanctioned for this purpose.

BUSINESS FOR SALE

Two Shops in centre of Town (opp. Port Shepstone Mosque). Excellent Business Centre. Long Lease. Apply: MOOSA BUX, P.O. Box 42, Port Shepstone

VALUABLE CITY INDIAN CORNER SHOPS ETC. IN EXEMPTED AREA 422 FT. FRONTAGE TO 3 STREETS SITE 24184 SQ. FT. INCOME £6690 p.a.

PRESIDENT ST.
NUGGET ST.
MARKET ST.

TO BE SOLD

Favoured with instructions we will sell this magnificent property comprising 9 shops, D/S factory of approx. 15,000 sq. ft. floor space, several cottages and rooms at "AUCTION HOUSE, 111, FOX STREET, JOHANNESBURG, on THURSDAY, JUNE 29th at 11 a.m. F.H. Lots 515/6/7 and 506/7/8 formerly 615/6/7 and 716/7/8 Johannesburg jointly in extent 24184 sq. ft., corner Market, End and President Streets Zoned respectively 7, 5, and 6 storeys General Business and General Area. A unique opportunity to acquire this outstanding city property which is, exempted from the Gold Law prohibitions against Asiatic occupation or ownership.

RICHARD R. CURRIE (PTY) LIMITED

Latest Arrivals From India

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true)	1 6
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day	2 0
PESUM PADAM & KALAYA you will be proud to buy	3 6
FILM FARE A magazine-stars from heaven to earth	3 6
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see	2 0
THE MARCH OF INDIA Is your future	4 6
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress	7 6
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see	2 6
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style: Blouse and Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and make your own as pattern designs	4 6
MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver God and Goddess	7/6, 10/-, 12/-, 25 0
KHARTAIL in pairs special for Kirtans, Bajans etc.	25 0
DHOLAK'S for quawali, weddings, Holi Bajans	£8 10 0
THUBIA & DOOGIE for all occasions	£8 10 0
HARMONIUM best make Rama Flute	£18 10 0
PORTABLE HARMONIUM for the Ramakrishna	£25 10 0
Divine Service. Flute of all designs	2/6, 4/6, 6/6
Side Playing	15/-, 25/-, and 32/6

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US FIRST. WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA

Books of All Sorts, Indian, Ancient, Historical, Are Sold By Us

D. Roopanand Bros.

MUSIC SALOON & BOOKSELLERS
PHONE 20707. P.O. BOX 2524.
85 Victoria Street — DURBAN

fifty years ago...

June 1911

THE ANTI-INDIAN INDICTMENT

(From The Indian Opinion, June 17, 1911)

(AN EDITORIAL)

"That which appears permanent will perish; that which is high will be brought low; where there is agreement there will be division; and where there is birth there will be death."

—DHAMMAPADA.

SOUTH AFRICA'S relentless persecution of its British Indian population has been excused on many grounds. At one time it was the fashion to object to the Indian, to justify the disabilities heaped on him as a class, and even to urge his expulsion from South Africa, on the ground that he was morally so unregenerate as to be a menace, a sort of cancerous growth, in the highly moral white communities upon which he had obtruded himself. In the face of statistics proving that comparisons between the record of Indian and European crime resulted somewhat unfavourably to the self-styled superior class, this position was, save among the very ill-informed wisely, if somewhat reluctantly, abandoned. Then, it was pleaded that the Indian differed so fundamentally in his traditions, habits and ideals as to be incapable of ever being built into the body politic of this country, that he was impossible of assimilation. This contention is still not infrequently advanced in spite of the conclusive answer furnished in the persons of the Europeanised young Indians of South African birth who in speech, conduct, education and ideals need fear no comparison with their white contemporaries who have enjoyed far greater advantages in the matter of up-bringing. It may be observed in passing, that most of these Indian young men of South African birth are, educationally, the products of the Natal Indian schools, and that their numbers remarkable evidence of the avidity with which European education is taken advantage of by the poorest Indian parents, while as a class, they demonstrate what the Indian is capable of along western lines when given the

semblance of a fair chance.

But the last barricade—that behind which, after all other arguments have failed the protagonists of Indian oppression and expulsion retreat—is a dogma that "self-preservation is the first law of nature." The retreat thus made is usually accompanied by something of volte-face. Not the Indian's vices but his virtues, are what constitute him a danger to the society of which he has a right to form a part. It is argued that he is so much more persistent, thrifty, frugal and industrious than his European rival that competition between them is unequal and, therefore, self-preservation demands—and justifies—that he be hedged round with disabilities and if possible, driven out of the country. Before considering this last plea—which lawyers would call "a profession and avoidance"—let us pause to make clear that no monopoly of the virtues is claimed for the Indian. He is just an ordinary human being, having his strong points (which are fairly those above described) but also his defects. He is charged sometimes with not conforming to the highest standards of sanitation. His thrift is said to approximate more nearly to meanness, his industry to aggressive exploitation of his employees during the long hours that he will keep open his shop or workshop, or will labour in the fields. One of the commonest charges laid at his door is that he sends his money out of the country instead of giving the country the benefit of it, and that he himself has no stake here and retires to India as soon as he has earned a competence. We think that the above fairly sums up the case of the anti-Indian. Let us examine it a little in detail. Investigation discloses, first of all, a large measure of exaggeration, that natural corollary to a prejudice born of self-interest and an ignorance of the Indian mode of life. Next, it

is too often not borne in mind that there are grades among the Indian community, just as there are among the European, but the prejudice against the Indian is such that the worst examples are taken as being characteristic of all. It is as if European South Africa were judged by the standard of the illicit liquor-sellers who infest the Rand, or the citizens of London by its hooligans.

Responsibility for Indian sanitation, where it has proved to exist, cannot always be saddled upon the Indian. Nobody who knew the inner history of the old Johannesburg Indian Location could doubt that the outbreak of plague in that area in 1904 was due entirely to the criminal neglect of the Municipality, which had then expropriated it and whose tenants the poor residents of the Location were obliged to be. Similar causes produced the Black Death of London. The accusation of meanness and excessive industry is an old bogey. It has at different times been levelled against all successful peoples e.g., Scotsmen, Jews, Germans. No sane legislature would desire to do ought but encourage industry and thrift in a people. But it can (and does) control and regulate the hours of trading and employment. The charge against the Indian sending his money out of the country and of desiring to return to his native land lies ill in the mouths of those who have deprived him of the opportunity of investing his earnings in the country and of educating his children—as witness the disability to own land in the Transvaal and universal restrictions to education.

But what of "self-preservation?" That "self-preservation is the first law of nature" is probably true. But what is its meaning? Is it synonymous

with selfishness? Christianity and history answer "no". For we know what the Christian is, and is replete with examples showing how the peoples of Europe have done homage to the martyr, the humanitarian, the patriot and here. The way of self-preservation, either for nations or individuals, lies along the path of service of mankind, regardless of caste, colour or creed. It may, however, be urged that the sentiment just expressed reads all right on paper is totally unworkable for the practical colonists who have made, as they say, South Africa such an asset of the Empire. They will urge that a handful of Europeans living in the midst of seven Kaffirs cannot allow an alien civilisation to encroach upon their own. The answer to the problem is however, not so formidable as it may appear at first sight. One knows that the gates of South Africa are virtually closed against Asiatics through its drastic immigration laws. No statesman with a sense of Imperial responsibility has ever suggested that the Asiatics who have been permitted—indeed, in some cases even encouraged,—to settle in this country, can or may be bundled out of it. Self-preservation, then demands that the European must be prepared to make the best of them by according to the subjects of the same Sovereign an equal and equitable treatment in this sub-continent.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3 1/2" Diameter Mouth Pickle Jars			
1/2 Gallon	95c each	F.O.R. DURBAN	
1 "	R1-25 "	" "	" "
2 "	R2-00 "	" "	" "
3 "	R3-50 "	" "	" "
4 "	R4-50 "	" "	" "

PACKING EXTRA.

CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,
P.O. BOX 1250. - DURBAN.

*
અમવાનમાં કોષ ક્ષતિ અથવા
દોષ નથી. તે પુસ્તક છે. અસલ
વસ્તુની પાછળ પુસ્તક જે સલતા
છે તે તેની છે પરંતુ અસલથી
તે અલિપ્ત છે.
—શિવાનંદ.

પુસ્તક પદ મુ—અંક ૨૩

તા. ૧૬ જુન, ૧૯૬૧.

છુદક નકલ સેન્ટ. ૪

કેપ સીટી
કાઉન્સિલરની ધરપકડ
સોમવાર :

રૂવિવારે બપોરે કેપટાઉન સીટી હોલમાં કલડ્ડ પીપ્લસ કોંગ્રેસની એક સભા મળી હતી. આ સભામાં બાપુજી કરવા જતાં કેપટાઉન સીટી કાઉન્સિલર મી. બ્યોર્ન પીકની ધરપકડ થતાં લાં બેગી મળેલી માનવ મેદની ઉચ્છેદાઈ અષ—અને વાતાવરણ તંત્ર બની મરું હતું.

મી. પીક 'ટ્રેક્ટરી ડ્રાઇવર'ના વેષમાં કલડ્ડ પીપ્લસ કોંગ્રેસની સભાને સંબોધવા આવ્યા હતા. જેવા તેઓ મંત્ર સમક્ષ જવા તૈયાર થયા કે સીક્યોરીટી ડ્રાયિંગ ના માણસોએ મી. પીકને પકડવા દોડ્યા. બ્યારે રોળાંએ આ બેગી તરતજ તેઓ મી. પીકને છોડવાના બાધ્યાધી કરવા લાગ્યા. એટલામાં મી. પીકની આઠ વરસની પુત્રી કોરોલીઆ પોતાના પિતાની વધારે આવી, પરંતુ એક શ્વકાએ કોરોલીઆ ને આ બાધ્યાધીમાંથી બેગી લીધી. આ અરસામાં વધુ સીક્યોરીટી ડ્રાયિંગ ના માણસો આવી પહોંચ્યા અને તેઓ મી. પીકને પોલીસ માણે લઈ ગયા.

સભામાં બીજા વક્તાઓએ કોંગ્રેસના નેતાઓની તાર્કિક છુદી માટે માંગણી કરી હતી. બ્યારે બધા વક્તાઓએ પ્રવચન પૂરું કર્યું ત્યારે મી. પીક બ્યાસપીક ઉપર જવા માટે પગલાં ભરવા લાગ્યા, લાં તે સીક્યોરીટી ડ્રાયિંગના માણસો તેમના ઉપર છુટી પડ્યા.

મી. પીક ઉપર ગેરંટ કાઢવામાં આવ્યો હતો, અને તે પછી 'સપ્રેશન ઓફ ડેમ્યુનિકેશન એક્ટ'નો આ ગેરંટ રદબી મેના દિવસે કાઢવામાં આવ્યો હતો. જે ત્રણ દિવસની હડતાળ પડી હતી તેના એક આગેવાન તરીકે પોલીસે એમને ઠરાવ્યા છે.

ઉપરના બનાવ પછી પોલીસ માણે લગભગ ૨૦૦ માણસો આવી પહોંચ્યા, અને વાતાવરણ તંત્ર બની મરું

વડાપ્રધાન નહેરુનું ઉદ્બોધન

નવી દિલ્હી : વડા પ્રધાન નહેરુએ અહીં રાષ્ટ્રીય વિકાસ સમીતીની બેઠકમાં જણાવ્યું હતું કે ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનામાં શિક્ષણ અંગે જે નાણાકીય બેજવાઈ કરાઈ છે તેમાં કોઈ કાંપ યુકારો બેઠકને નહિ કે શિક્ષણના કાર્યક્રમની અતિ કોઈ પ્રકારે મંદ પડવી બેઠકને નહિ.

ત્રીજી યોજનાના આખરી મુસદ્દાની વિચારણા માટે મળેલી સમીતીની બે દિવસની બેઠકનું ઉદ્બોધન કરતાં શ્રી નહેરુએ એવું કહ્યું જણાય છે કે દેશમાં પ્રવર્તતી અલગતાની દૃષ્ટિ મોટામાં મોટા પ્રશ્ન છે અને તે આ યોજનાની સફળતા સાંગેનો મોટામાં મોટો ભાગ છે. ભારતની એકતા અને વિકાસના માર્ગમાં એ મોટો અવરોધ છે. વિકાસ સમીતીની બેઠકમાં આસામ ના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી ચાલીદા સિંઘાના તમામ રાજ્યોના મુખ્ય પ્રધાનો ઢાળરી આપી રહ્યા છે.

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે ત્રીજી યોજના હવે વરોએ છે અરો આખરી સ્વરૂપ માં છે જે કે એના ખરડામાં અહીં તદ્દી મોડા ફેરફારો કદાચ થવા પામે.

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે આપણે જેમ આમળ વધીએ છીએ તેમ આપણા માર્ગમાં મુશ્કેલીઓ આવે છે, પરંતુ એ પ્રગતિની નિશાની છે. આપણે એ સિદ્ધિ બેઠકતી દરી તે આયોજન કરવું જ પડવાનું.

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે આયોજન વિના શાંતિ માટેનું યુદ્ધ છતી શકાય એવા ફટલાક લોઢાના મંત્રવો સાથે હું સહમત થતો નથી. એમ છતાં આ યોજના લાંબા સમય થઈ શકે જ્યારે આપણે તેમાં આપણી તમામ શક્તિ, ઉત્સાહ અને બાવના કેંદ્રિત કરી આપણો પ્રાણ રેડી દઈએ.

યોજનાનો ઉદ્દેશ બીલકુલ સ્પષ્ટ છે તરતજ પોલીસની એક મોટી ઢુકડી આવી પહોંચી. મી., બ્યોર્ન પીકને આજ રોજ કોર્ટમાં ઢાળવ કરવામાં આવશે.

અને તે દરેક દેશવાસી સુખી જીંદગી બસર કરી શકે એ મારેની તકો ઉભી કરવી.

વડા પ્રધાનના ઉદ્બોધન બાપુજી બાદ સમીતીએ યોજનાની આખરી મુસદ્દાના પ્રથમ ચાર પ્રકરણોની ચર્ચા શરૂ કરી હતી.

ભારત પર બેકામ આક્ષેપ કરતા નેપાળના પ્રધાન

કોહમંડુ : નેપાળના રાષ્ટ્રીય માન-દર્શનના પ્રધાન શ્રી બી. બી. ધામાએ ભારતને પારકાનું ચાંઉ કરી જનાર દેશ તરીકે વર્ણવ્યો છે અને જણાવ્યું છે કે નેપાળના પડોશીઓ મોટા ભાગે એવા છે કે જે મોટા ભાગે એવા નાના ભાષાઓના ભાગ દબન કરી ગયા છે. કોશી નદી પર અને બંધ બાંધવા દીધો તેના બદલામાં ભારત જે નેપાલી નેતાઓ ગેરરીતીથી બચી પડ્યા છે તેમને ટેકા આપે છે. ભારત આવા તવોને રક્ષણ આપે એ બ્યાબબી નથી. આ નેતાઓ પોતાના હિત માટે જ કલકત્તા અને પટનામાં બેઠા બેઠા બેઠા નેપાળ વિરૂદ્ધ પ્રચાર કરે છે.

ગાંધીનગરમાં મોટું તેલક્ષેત્ર ?

ખંભાત : યુજરાતના બાવિ પાટનગર પાસેના શેરથા મામેથી તેલ સંશોધનને કારણે જે ગેસ નીકળ્યો હતો એ એટલા વિપુલ પ્રમાણમાં હતો કે ચાર દિવસ સુધી તે કચો ઇલાજ થઈ શકે તેની સ્થિતિ નહોતી તેથી લાં ખંભાતથી રશિયન ડ્રોઈક્ષન એન્જીનીયર શ્રી પીમકોષ, ખંભાત તેલક્ષેત્રના ડાયરેક્ટર શ્રી સરત અને રશિયન તેલ નિષ્ણાતો શ્રી ઓમનાવ ગાંધીનગર બધ આવ્યા. આ ગેસને કંટ્રોલમાં લીધા પછી તેની છુસ્તર શાસ્ત્રીય સર્વે ઉપર ખંભાતમાં તેલ નિષ્ણાતો, ભારતીય તેલ ટેકનીકનો અને જીએ. લોહરડેની સતત બે દિવસ ચાલેલી મીટીંગમાં એવો નિર્ણય લેવાયો હોવા જણાય છે કે, ગાંધીનગર ખાતેનું તેલક્ષેત્ર, ખંભાત અને અંકરેધર તેલક્ષેત્રો, કરતાં મોટું અને યુષ્કવતના દિષ્ટિએ ઉત્તમ પ્રકારનું તેલક્ષેત્ર પુરવાર થશે.

મયા છે, શેરથાના સંબંધિત તેલક્ષેત્રની વાતચીત કરતાં એક ઉચ્ચ કક્ષાના ભારતીય અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે સુવિત તેલ ક્ષેત્ર ઉપર જ પાટનગર બાંધવાનો યુજરાત સરકારે જે નિર્ણય લીધો છે તેથી ડેન્ડ સરકારની મુંઝવણ માં ઉચેરો થયો કે, ડેન્ડ સરકાર સમક્ષ પડેલા નિષ્ણાતોના અહેવાલો, જીએ.લોહરડેની મેબબી અને શેરથાનું ડ્રીલિંગ પરિણામ એ સ્પષ્ટ કરે છે કે આ વિસ્તારોને તેલ એન બધો મોટો છે, અને રાષ્ટ્રીય આમદાનીની દિષ્ટિએ અતિ મહત્વનો છે. તે ઉપરાંત દેશ-હિત નજર સમક્ષ રાખીને પાટનગર માટે બીજું સ્થાન પસંદ કરવું પડશે તેમણે એવી દ્રઢ શ્વકા વ્યક્ત કરી હતી કે અને તે સંજોગોમાં પાટનગર ખસેડવું પડશે. અને મળેલી માહિતી યુજબ ડેન્ડ સરકારના ખનિજ તેલ અંગેના પ્રધાન શ્રી કે. પી. માલવિયા આગામી જીન માસની ૫મી કે ૬ઠ્ઠી આ અંગે પંત પ્રધાન કે. જી. જી. સરકાર મહેતાને મળ્યા હતા. તેઓશ્રી ખાસ કરીને પાટનગરનો પ્રશ્ન અને રિક્ષાધનની ના રચળની પસંદગી અંગે ઉવરની વાતચીત કરી લીધી હતી.

આ મીટીંગમાં શેરથા મામથી શેરડે ડુર રેલવેના રસ્તા તરફ ધાનજ ગામ પાસે જે નવા ટેસ્ટવેલ કરવાનું નક્કી કર્યું છે, અને ત્યાં ડ્રીલિંગ માટે શાંઉન્ડેશન કરવા મારેના ઢુકડો થઈ

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૬ જુન, ૧૯૬૧.

સહિષ્ણુતા અને અસહિષ્ણુતા

ગોરાઓના બંધનોમાંથી છૂટા થતાં આફ્રિકાના કાળા લોકો અને અમેરીકાના નીચા જાતી આ વિશ્વમાં પોતાની જગ્યા સમર કરવા વધુ ને વધુ સલામત અને માગ અપનાવે છે. અમેરીકાના દક્ષિણના વિભાગમાં તેઓ 'ફ્રીડમ રાઇડર્સ'ના નામથી યોગપાય છે; તેઓ બસોમાં વપરાતી ઇલાયદાપણુની નીતિને તોડવા માંગે છે. આજ પ્રમાણે અગાઉ તેઓએ હોટેલોમાં પણ કચું હતું. રોડેરીઆમાં આફ્રિકન લોકો ધીરે ધીરે ઇલાયદાપણુની નીતિને તોડતા જાય છે. થોડા વખત ઉપર દેશ અને ટ્રાંસવાલમાં પણ ગોરાઓ અને બીન-ગોરાઓએ લેગા થઈ ઇલાયદાપણુના નીતિને તોડવા પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ બતાવે છે કે ઇલાયદાપણુની નીતિ જેને કાયદાનો ટેકો છે તે આખરે જશે જ. પરંતુ ઇલાયદાપણુની નીતિને તોડવા માટે જે માગો લેવાઈ છે તે અસુક પ્રશ્નો ઉભા કરે છે.

રાજ્ય તરફથી ચલાવાતા સંસ્થાનોમાં ઇલાયદાપણુની નીતિ હોવી ન જોઈએ પરંતુ જે ખાનગી સંસ્થાનો છે તેવું શું? આ પ્રશ્ન એટલા માટે ઉપસ્થિત થાય છે, કારણ કે થોડા આફ્રિકનો ખ્રીસ્તી દેવળોમાં જવા માંગતાં હતાં જ્યાં બીન-ગોરાઓ માટે કોઈ પણ જાતની વ્યવસ્થા ન હતી. ખ્રીસ્તી દેવળો જાહેર સંસ્થાનો નથી; અને એનો નિલાવ રાજ્ય તરફથી થતો નથી. સામાન્ય માન્યતાવાળા લોકોની લેગી થયેલી એ એક ખાનગી સંસ્થા છે. બધાંને ન આવકારવામાં કલામ એ લોકો જુલ કરતાં હશે યા તો ખ્રીસ્તી ધર્મ વિરુદ્ધ જતાં હશે, પરંતુ એ લોકો જ્યાં પ્રાર્થના કરવા માંગે છે ત્યાં તેઓ ચોગ્ય રીતે હકકથી પ્રાર્થના કરી શકે છે.

અસહિષ્ણુતા સામે લડતાં, આપણે એ ન જુલું જોઈએ કે આપણે ખ્રીસ્તીના ખાનગી હકકો ઉપર તરાપ મારી ન શકીએ. રેલ્વે રેસ્તોરાં અને આરામગૃહોમાં ઇલાયદાપણુની નીતિ તોડવાના પ્રયત્નો થાય એ વાજબી છે; કારણકે રાજ્ય તરફથી એ ચલાવાય છે. ખીલ દ્રષ્ટિએ જોઈએ તો ખાનગી માલીકી ધરાવતા હોટેલો જ્યાં બીન-ગોરાઓ માટે સગવડતા નથી ત્યાં શું બીન-ગોરાઓ જાય એ વાજબી છે? પોતાની મહેનતથી ઉભી કરેલી જગ્યા ઉપર કેને આવવા દેવું અને કેને નહિ એવો ખાસ હકક રાખવો શું અયોગ્ય છે? દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓ માટે આ અગત્યના પ્રશ્નો છે. એની ચર્ચા અચારે થાય એજ હડાપણુ બચું છે. તાલે દાખલો મી. એ. એસ. કાળોને છે. એક વ્યકિત તરીકે તેઓ પ્રીટોરીયા ગયા, એ એમનો હકક હતો. પરંતુ તેઓ ગયા પછી ઘણી હોહા થઈ અને ધમકીઓ પણ અપાઈ; ત્યાર પછી મી. એ. એસ. કાળે પોલીસનો આશરો લીધો, જેઓ અસહિષ્ણુતા સામે લડે છે તેઓએ આમાં કુપગદાં લેવાં ન જોઈએ. આ બાબતમાં આપણે પૂ. ગાંધીજી અને શુરદેવ ટાગોર પાસેથી ઘણું શીખી શકીએ એમ છીએ.

શું? પહેલાં પૈસા સંચરવા અને પછી ઉપર એમ? અરે બાપ! તમારાં દાન અને પરમાર્થ કેવાં છે? દાન આપતી વખતે હિસાબ ગણી-ગણીને આપશો. એક વાળુએ તમારા આદારવિહાર પાછળ, સારાસરસા પ્રસંગે પાછળ, અને ગોળીઓ પાછળ હબરો રૂપિયા કંકરાની માફક ઉડાવે છે અને ખીલ તરફ તમારાં પડોશીનાં જગ્યાને સુઠો રોડનો પણ ન મળે! ભલે તે મરે કે જીવે! આપણા ધરનાં માણસ સુખી રહે એટલે બસ! અને આમ છતાં પણ તમે જીવતા અને પરમાર્થની મોટી મોટી વાતો કરો છો!

શ્રી. રામકૃષ્ણ પરમહંસ.

પ્રથમ મુલાકાત

(શુરદેવ-દીનબંધુ એન્ડરૂઝની યુ.મ.)

૧૯૧૨! હંડન! એક પ્રખ્યાત કલાકારના દિવાન ખાનામાં ઇંગ્લેન્ડના થોડા જાણીતા કવિઓ, કલાકારો અને લેખકો મેકા છે. આપરલેન્ડના એક વિશ્વ-વિખ્યાત કવિ શુરદેવ રવીન્દ્રનાથ ઠાકુરની અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરેલી 'ગીતાંજલિ'માંથી એક પછી એક ગીત સંભળાવી રહ્યા છે. સંભળનારાઓ મંત્રમુગ્ધ થઈને બિલકુલ શાંત છે. તેઓના ચહેરા સુરોદિવના પ્રકાશથી અંજબા છે, કારણ કે આ ગીતોમાં તેઓને પૂર્વ-અને પ્રકાશ તો પૂર્વથી જ શરૂઆતથી આવે છે ને-ના સલના શોધો અને સાધોની અમરવાણી સંભળાઈ રહી છે. આથી તેઓના હૈયામાં એવી આરા અંકુરિત થઈ છે કે જે જીવનમાં સાચી શાંતિ મેળવવી હોય, તો પૂર્વ પ્રતિ અવગાની ભાવના તો ત્યામ કરીને તેમાં જે આદરની ભાવના મેળવવી પડશે, તેઓના ચહેરા પર જે આલોકની છટા દેખાય છે, તે આ આશાનું જ એક પ્રતિબિંબ છે.

ન હોય કે અમે આવી ઉત્તરિને બદલે અધોમતિ તરફ જઈ રહ્યા છીએ.'

પછી એક ખીલ ભાઈ બોલ્યા, 'ગીતાંજલિ'ના ગીતો દ્વારા અમને અધ્યાત્મિક જીવન માટે એક અત્યુલ્લખનીર અને ખળતો મળ્યો છે.

પછી એક બહેન બોલ્યા, 'પ્રભુ અમને ક્ષમા કરે કે જે દેશમાંથી અમને સાત નો સંદેશો મળ્યો છે, તેના લોકોની સાથે અમારો વ્યવહાર માલિક-ગુલામ જેવો રહ્યો છે, જ્યારે ધર્મ અને નીતિની દ્રષ્ટિથી અમારે તેમની સાથે ગેરી રાખવી જોઈતી હતી, આવા અનાદર માટે અમારે સૌએ પ્રાયશ્ચિત કરવું ધટે.'

શુરદેવ આ બધું યુપયાપ સંભળી રહ્યા હતા. શું કહેવું તેમને કંઈ સુચનું નહતું.

ત્યાં એક અંગ્રેજ ભાઈ જેમણે ભારતમાં લગભગ બાર વર્ષો સુધી શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં સારું કામ કર્યું હતું, તેઓ ઉભા થયા અને શુરદેવની પાસે

સોંધી મોટર
નવી દિલ્હી: પાંચ સમિતિએ એક ગેલન પેટ્રોલમાં પંચાસ માઇલ ચાલે એવી 'ગોડીન' મોટર તૃપ્તિપર કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ મોટરને ચાર બારણાં હશે. આ મોટરો સહકારી ક્ષેત્રે તૃપ્તિપર કરવામાં આવશે.

ગણા અને તેમને સાંપ્રદાય પ્રજ્ઞામ કખાં. આ જોઈને મધા અનુભવ થઈ ગયા. શુરદેવ પણ થોડી ક્ષણ પછી તે બાઈ એ કહ્યું: 'આજથી હું મારી જીંદગી ભારત સાથે પ્રેમ અને ઇમેન્ડ-ડ તરફથી પ્રાયશ્ચિત કરવામાં અરચવાની પ્રતિજ્ઞા કરું છું.'

આ શબ્દો સંભળીને શુરદેવની આંખોમાં આંસુ ન આવવા લાગ્યા હોય એમ એઓ ત્યાં બેઠેલા હતા તે લોકોને લાગ્યું. તે અંગ્રેજ ભાઈની પ્રતિજ્ઞા પાછળ શુરદેવે પ્રસુનો એક સંકેત જ્યે. પછી તેમણે કહ્યું: 'હું પણ પ્રતિજ્ઞા કરું છું કે આજથી મારા જીવનનું વિશેષ ધ્યેય પૂર્વ અને પશ્ચીમ વચ્ચે પુલ બંધવાનું હશે.'

આ રીતે શુરદેવ અને દીનબંધુ એન્ડરૂઝના પ્રથમ મિલન દ્વારા પૂર્વ-પશ્ચિમની પ્રેમસમીપ થઈ. ચાર પછી ગુલામીનો અપવાર અને અધકાર ધીરે ધીરે દૂર થવા લાગ્યો અને સાહુકાર-જાતિના હૈયામાં આવા એક અંકુરિતો જન્મ થયો કે સાચી માનવ સમતા અને સંસ્કૃતિનો પાયો વિગાળ અને આત્મ-ચાંતાના મિશનમાં જ છે.

પાક. પ્રમુખનો રશિયા સામે આક્ષેપ

હાકા:

અહીં એક અખબારી પરિવર્તમાં સરહદી અયકામણે અંગે પોતાના ખ્યાલોની રજૂઆત કરતાં પાક પ્રમુખ શીહમાર્યાલ મહમદ અયુબખાને જણાવ્યું હતું કે તાજેતરમાં સરહદી અયકામણેમાં અધ્યાન રૈનિંગ અને સરહદી વળવા ખોરાને ઉપયોગમાં લીધેલા રશિયન શસ્ત્રો સામે, પાક. અધ્યાન વચ્ચેની આ મુશ્કેલીમાં પહોંચી સોવિયેટ સરકાર સમક્ષ પ્રતિનિધિત્વ રજૂ કરવાનું મારી સરકાર વિચારશે.

અમુક અધ્યાન તામકાવાળાએ રશિયન શસ્ત્રો વાપરતા હતા. અધ્યાન સરકાર એ દાવો કરતી રહી છે કે પુષ્પત્ત પ્રભ, પુષ્પત્ત બાપાબાપીએ પાકીસ્તાનમાં રહેવા માંગે છે કે નહીં તે નક્કી કરવાને તેઓને હક આપવો જોઈએ. આ પોકાર તો એક ખીબ જ દેશે છતાંયે છે, નહીં કે પુષ્પત્તને કે જેઓ આ વિસ્તારના વતનીઓ છે. આ પ્રકારના ઝડૂની અને ખીન-ખવહાર ખ્યાલો આમળ કરવામાં આવે અને તેને વેચ અપાય એ અત્યાર ની વીસમી સદીની વિચિત્રતા છે. એથી આ તામકાવાળા વિસ્તારમાં મયલખ રશિયન મદદ આવતી રહી છે, અને કોઇને પશુ છુપા માણસે ત્યાં મળશે કે જેઓ નાણાં અને ખીબ પ્રકારની મદદ આપી આવા અયકામણના ખ્યાલો ઉગ્રેરી રહ્યા છે. અમારે એવો નિકાલ કરવો જ રહ્યો. અમારે માત્ર ખીન-જરૂરી રીતે તેથી ચેતી રહેવું બસ નથી. જેઓ સરહદી વિસ્તારના અતુભવી છે તેઓ આ પરિસ્થિતિ યરાખર સમજે છે અને આવી કારવાઈ ત્યાં આલ્યા કરે છે. મહત્વનું અને સૂચક તો એ છે કે આવા ધંધામાં રશિયા જેવી એક મોટી સત્તા બાજ લે છે.

રશીયા માટે આવી નીતિ મુખર્મી ભરેલી છે. અને મિત્રો રહેવા માંગીએ છીએ. પરંતુ તેને કોઈ ઉત્સાહકરેક પીઠમળ નથી મળતું. અત્યારની પરિસ્થિતિ કાળજીપૂર્વકની તપાસ માંગી લે છે અમારે આપતી તપાસ રાખવી પડશે અને પરિસ્થિતિને પહેંચી વળવા માટે સામઘ રહેવું પડશે, જે અમે કરી રહ્યા છીએ.

—પૂર્વ પાકીસ્તાન માં બંગાળના અખાતમાં વાવાઝેડું સર થયું છે જેની ઝડપ કઠાકઠાના દેઠ માઈલની છે નવ લખી અને આંતાંગેમ જલ્લાએ નજીક આવતાં આ ઝડપ ૪૦ માઈલની થઈ ગઈ હતી. સરકાર તરફથી ચેતવણી ના મધળા ઉપાયો લેવામાં આવ્યા છે.

આલ્યામામાં રંગભેદના તોફાનો

વોશીંગ્ટન :

આલ્યામામાં થયેલા રંગભેદનો તોફાનો શમાવવા માટે અમેરિકન સરકાર 'ખીન-લક્કરી' સરાજ દળો મોકલી રહ્યું છે.

પ્રમુખ કેનેડીના બાઈ અને જોટર્ની જનરલ આલ્યામામાં સલામતી સેવાદળ મોકલવાની જાહેરાત કરી હતી.

અમેરિકન પ્રમુખ શ્રી કેનેડીએ રંગભેદ અંગેના વધુ તોફાનો તથા મોન્ટોગોમેરી અને આલ્યામાના હોંસક ટેળના તોફાનો અટકાવવા આલ્યામાના રથાનિક અધિકારીઓને મોલાઓ હતા.

આ તોફાનોમાં સંખ્યાબંધ નીચો, ગોરા વિદ્યાર્થીઓ, ડેટલાક પત્રકારો અને જોટર્ની જનરલ શ્રી રોપર્ટ કેનેડી ને ઇળે થઈ છે.

જાણક હિંસના સંદેશમાં પ્રમુખ શ્રી કેનેડીએ જણાવ્યું હતું કે તેમણે આ પ્રશ્ન અંગે જરૂરી પગલાં લેવા ન્યાયાખાતાને સૂચના આપી છે. હું આસા રાખું છું કે રાખના અને આલ્યામાના અધિકારીઓ તેમની જવાબદારી સંભાળશે.

ન્યાયાખાતાના એક મોવડીએ જણાવ્યું હતું કે અલ્યામામાં મોન્ટોગોમેરી ખાતે દુલ્લક ફાટી નીકળતાં ટોળામાં સપડાઈ ગયેલી એક બાળાને ખ્યાવવા જતાં પ્રમુખ શ્રી કેનેડીના પ્રતિનિધિને ઇળ થઈ હતી.

ખાતાના મોવડીએ વધુમાં કહ્યું હતું કે જોટર્ની જનરલ શ્રી રોપર્ટ કેનેડીના વહીવટી મદદનીશ શ્રી જોહન સીનથેલર ના માથા પર ઇળ થઈ હતી અને તેમના મજબૂમાં સાધારણ શુંચવાડો થયો હતો.

શ્રી સીનથેલરે કહ્યું કે જ્યારે વીસ માણસો એ છોકરીને ઘેરી વળ્યા હતા ત્યારે એને ગયાવવા માટે તેઓ ગયા હતા, અને છોકરીને પોતાની મોટરમાં બેસાડી ત્યારે તેમના પર કોઈએ પાછળ થી હુમલો કર્યો હતો.

પોલીસ આવી પહેંચી ત્યાં સુધી તેઓ જમીન પર પડી રહ્યા હતા.

શ્રી સીનથેલર પ્રમુખ કેનેડીના પ્રતિનિધિ તરીકે અલ્યામાના રાખપાલ, શ્રી જોહન પીટરસન સાથે રંગભેદ અંગે ચર્ચા કરવા જઈ રહ્યા હતા.

તમામ પ્રકારના સંસ્થાનવાદ સામે ઝંઝુમવાનો અધ્યાનીસ્તાનનો નિર્ધાર

નૂવી દિલ્હી : અધ્યાનીસ્તાને તટરથ રાખ્યોની સુમિત પરિવર્તમાં બામ લેવા નો નિર્ણય કર્યો છે અને જુનમાં મળનારી પ્રારંભિક પરિવર્તમાં પોતાના પ્રતિનિધિઓ ડેરા મોકલશે.

આ જાહેરાત કાણુક ખાતે શાહ મહમદ અહરશાહ અને ઇન્ડોનેશિયાના પ્રમુખ સુકર્ણો વચ્ચે થયેલી વારાવાટ બાદ પ્રમટ કરાયેલી સંયુક્ત યાદીમાં કરવામાં આવી હતી. પ્રમુખ સુકર્ણો અધ્યાનીસ્તાનની બે દિવસની મુલાકાતે આવ્યા હતા.

આ અંગેની અખબારનેગી માદી જણાવે છે કે અધ્યાનીસ્તાને ઇરાન અંગેના ઇન્ડોનેશીયાના દાવાને સમર્થન આપ્યું હતું.

વાદી વધુમાં જણાવે છે કે બંને રાખ્યોના વડાઓએ સંસ્થાનવાદના

તમામ સ્વરૂપો સામે સતત સંગ્રામ ચાલુ રાખવાનો નિર્ધાર કર્યો છે અને સાંસ્થાનિક પ્રદેશોની પ્રભુઓના આત્મ નિર્ણયના અધિકારને પોતાનું સમર્થન વ્યક્ત કર્યું છે.

યુક્ટોપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલિવરન્સ અને ઇનસ્પેરન્સ માટે મળે :

આર. વીકલ ૧૨ બાકલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરનર રાખ્યોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસખર્મ, ફોન ૩૨-૧૬૫૪.

અધ્યાનીસ્તાનના શહ ઇન્ડોનેશીયાની મુલાકાત લેવા સંમત થયા હતા. પશુ એ અંગે કોઈ ચોક્કસ તારીખ જણાવી નહોતી એમ બખતરની સમાચાર સંસ્થા જણાવે છે.

ભારતના શુદ્ધ પ્રધાને વખોડેલી કાચાર સંગ્રામ પરિષદની નીતિ

નૂવી દિલ્હી : દિલ્હી સુપરાઇએ વોલેલા સન્માન સમારંભમાં કેન્દ્રના શુદ્ધ પ્રધાન શ્રી લાલખહાડુર શાઓએ બંગાળીને વધારાની રાખ્યોખાયા તરીકે આસામમાં પ્રાખ્ય રખાવવા માટે, કાચાર સંગ્રામ પરિષદે આરંભેલા આંદોલનેને સખત રીતે વખોડી કાઢી તેણે અપનાવેલી રસમને ઉગ્રેરણીજનક લેખાવી હતી અને જણાવ્યું હતું કે લોકશાહી અને યુક્ત દેશમાં પોતાની માંગણી કણુલ કરાવવા માટે સરકારે, કાવદાની અવગ્ના અને હોંસાની રીતે અપનાવવી ન જોઈએ.

આસામવાસીઓ પ્રત્યે અને સહાનુભૂતિ છે. પરંતુ ક્યારેક લોખો ગેરશીરત અને ગેરવ્યવસ્થાનું વાતાવરણ સર્જાઈ રહે છે રીતે વર્તે છે અને કોઈ સરકાર એ ચલાવી ન લે.

સરકારમાં કેટલીક મર્પાઈ હોય અને માંગણીઓ આમળ આવતી રહે. પરંતુ આંદોલન જખવનારાઓએ જેવું વાતાવરણ તો વિકસવા દેવું ન જોઈએ કે જેથી પોલીસને લાઠીમાર કે ગોળાખાર કરવા પડે.

મારી તો ખાસ કરીને આસામના અને સાખાખ્ય રીતે ભારતના લોખોને અખીલ છે કે ધર્મ કે બાખાને નામે જુદા જુદા બાગોમાં છુરી લામણી કે વિકકાર ફેલાવા ન દેશો. રથવાદને અગ્રસ્થાન આપીને જ, લોખોને પોતાની માંગણીઓ મેળવવા માટે શીખવવું જ રહ્યું.

શ્રી મોરારજીની કેંગ્રેસીઓની સલાહ

જારસહુડા (ઝોરિસ્તા) : ચાર દિવસના યુટણી પ્રચાર માટે આવેલા કેન્દ્રના નાણા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે માજી રાખ્યોની ઓનાં રાખ્યોનું ભારત સંઘમાં વિલની કરણ થયું ત્યારે તે સમયે તેમની અને ભારત સરકારે વચ્ચે થયેલા કરાર અનુસાર તેમને સાલીવાજી અને ડેટલાક વિચિષ્ઠાધિકારો આપવામાં આવ્યા હતા અને તેથી પાછા બેંચી નહિ લાઇ રાકામ. કોઈ માજી રાખ્યો કેંગ્રેસ ને ફૂતલી થવા ઇચ્છે તો પશુ કેંગ્રેસી કામકોરોએ તેથી ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. તેમને બાન થશે કે કેંગ્રેસ એ સખળ સંસ્થા છે કે તેઓ પાછા બેંમાં આવી જશે જ.

માસ્ટર બ્રધર્સ (મો.) લીમીટેડ

બંધ બંધનાં નાચલન, રેખાં તેમજ સુવરાક કાપડ, ઝીઓ બાજકો અને પુરોષો માટે શ્વેતમ બંધનાં ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીમન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—યુટીલ, બીખ્સ, બ્લેન્ડેડ, શોલર; નેપજીન્સ વિગેરે.

ફરેક બલવના માલ માટે તપાસ કરવા લાલામણ. ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસખર્મ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૮.

★ શિક્ષણશાસ્ત્રી ટાગોર ★

૪ પ્રવક્તા :

શ્રીમતી હંસાબેન મહેતા

શુરદેવ ટાગોરની પ્રતિભાનાં અનેક પાસાં હતાં. શ્રીમતી હંસાબેન મહેતાએ આ વાર્તાલાપમાં એક શિક્ષણકાર તરીકેની એમની પ્રતિભાની ઝાંખી કરાવી છે.

કુવિવર રવિન્દ્રનાથ ટાગોરની જન્મ શતાબ્દી પ્રસંગે એમનાં જીવનનાં જુદાં જુદાં પાસાં લઇ એના પર વ્યાખ્યાનો યોજવા એ શતાબ્દી ઉત્સવનો એક કાર્યક્રમ છે. સામાન્ય રીતે ટાગોરની યોજાઇ તે ભારતમાંનાં એક કવિએ માંના એક તરીકે અથવા તે વાર્તાકો, નવલકથા કે નાટકોના એક વિશિષ્ટ લેખક તરીકે કરવામાં આવે છે, પરંતુ, શાન્તિનિકેતનમાં વિશ્વ ભારતી ના રચાયક ટાગોર, એક સારા શિક્ષણકાર હતા એ વસ્તુ એટલી જ વાદ રાખવા જેવી છે.

ટાગોરને ગાંધીજી પણ શુરદેવના સન્માન સૂચક સંબોધનથી યોગ્યતા, પાછળથી તેઓ સારાં ભારતના શુરદેવ બન્યા હતા. આ પદ માટે એ ટેલકા અધિકારી હતા તે તેઓએ જીવનનો અભ્યાસ કરતાં સહજ જણાઇ આવે છે.

સાત બાઇઓ અને ત્રણ બહેનોમાં રવિન્દ્રનાથ સૌથી નાના હતા. એમના પિતા મહર્ષિ દેવેન્દ્રનાથ તે વખતે જતાં ઇશ્વરભક્તિમાં એટલા લીન રહેતા કે રવિન્દ્રનાથની ઉછેર યાત્રા પ્રમાણમાં ઓછી ઠાણ રાખી શકત. રવિન્દ્રનાથ નાનપણમાં પુસ્તક નોકરોની પાસે ઉછર્યા હતા. આ નોકરો જાણક રવિન્દ્રનાથ પ્રત્યે કંઈક કઠોર વર્તીત રાખતા હશે એમ લાગે છે. ધણી વાર એમને ઝોરડામાં ગોંધી રાખત; કે રમે યાજક કંઈ આર્યો બન્ય. ઝોરડામાં રમે ચાંદી વર્તુળ દોરતા જેની બહાર યાજક ન જમ તેની ઠાકી આપતા. સારા નરીએ આ વર્તુળ બારીની પાસે કરતા એટલે બારી બહાર યાજક જોઇ શકે. સુભાગ્યે બારી ઉઘાટવામાં પડતી હતી એટલે બારીમાંથી ઉઘાટવાની નાની તળાવડી કુશોના ક્યારા અને ક્ષણજ્ઞાના કુંળે જોઈ શકતા. બારીમાંથી જાતજાતના લોકોની અપરજીવર અને પશુઓનાં હલનચલન જોવાની યાજકને મન્ય પડતી અને પોતે એકલા ઝોરડામાં ગોંધાયા છે એ વાત રવિન્દ્રનાથ જીવી જતા. આવી પ્રકૃતિ પ્રત્યેનો પ્રેમ રવિન્દ્રનાથમાં વધતો ગયો. આ એકાંત જીવનથી એ પ્રકૃતિ ની અમમ અક્ષર નીચે આવ્યા. મનુષ્ય પ્રકૃતિથી જુદો નથી અને ધરની ચાર દિવાલો વચ્ચે એને જકડી પ્રકૃતિ થી વિપ્લવી પાડવે એ યોગ્ય નથી એ વિચારે એમના મનમાં ધર ધાર્યું. પ્રકૃતિ કારા એમને જગતમાં કોઇ અમમ શક્તિ છે એનો અનુભવ પણ રહ્યો.

રવિન્દ્રનાથને શરૂઆતમાં તે જાણા માં જવાનું બહુ મન થતું. બપોરે છ વર્ષના હતા એમના મોટાભાઈને પહેલીવાર શાળામાં જતા જોઇ યાજક રવિન્દ્રને પણ શાળામાં જવાની ઇચ્છા થઇ અને કદાચ રડીને ઠક પણ લીધી હશે. તે વખતે એમને ઘેર બધાજવા આવતા શિક્ષકો તમાચો માર્યો, એમ કહીને કે: "આજે શાળામાં જવા રડે છે તેમ એક દિવસ તું શાળામાં નહિ જવા માટે રડશે" આ ભવિષ્ય વાણી ખરી પડી. શુદ્ધ કેદમાંથી છૂટ્યા એમ માની શરૂઆતમાં તે જાણામાં જવું એમને અચું, પરંતુ આ તે એક દેહમાંથી બીજા દેહમાં જવાનું થયું એ આ પ્રકૃતિપ્રેમી યાજકને કેમ મને? એક શાળા ન ગયાં એ ખરલી બીજા શાળામાં ચુક્યા પણ ત્યાં પણ એ જ રિયતિ હતી. આ બાલુક યાજકને એના સહવિદ્યાર્થીએ ન અચા તે ઉપરાંત એક શિક્ષક પ્રત્યે એમનામાં જુગ્મ જ અણમમે જાગ્યો. કવિના શબ્દમાં કહીએ તે "એક શિક્ષકનો અનુભવ મને બરોબર વાદ છે. એ બહુ કઠોર બાપા વાપરતો તેથી કેવળ તિરસ્કારથી હું એના પ્રશ્નોને જવાબ આપતો જ નહિ. આખા વર્ષ દરમ્યાન એના વર્ગમાં ઉદ્દેશી જગ્યાનો મેં પ્રશ્નોરો લીધા હતા. હું એક પણ શબ્દ બોલતો નહિ. પરંતુ મારા મનમાં જ જીવનના અનેક મહાપ્રશ્નોનું નિરાકરણ આજુવાનો પ્રવલ્ય કરતો. એમાંનો એક મને વાદ છે શસ્ત્ર વિના શસ્ત્રને

કેમ મહાત કરવો? માફ નિરાકરણ એ હતું કે એ હું સિંહ, વાઘ અને કુતરા ને લાગાને આરંભ કરવાની તાક્ષીમ આપું તે વિજ્ય સહજમાં બને. આમ એક વર્ષ અચું અને વાર્ષિક પરીક્ષામાં અમારા ઉત્તરપત્રો શ્રીયુત મહુસુદન વાગરપતિએ તપાર્યા. હું વર્ગમાં જીવ્ય કમે આવ્યો મારા શિક્ષક ગુણ રોધે બરાવા અને અધિકારીએને કહું હતું કે મારી પ્રત્યે-એક ડોળા પ્રત્યે-પક્ષપાત કરવામાં આવ્યો છે. શાળાના સુપરિન્ટેન્ડેન્ટની સીધી દેખરેખ નીચે બીજાવાર પરીક્ષા લેવામાં આવી અને તે વખતે પણ સુભાગ્ય મેં પુર્વવત પરિણામ દેખાડ્યું". શાળાનું જીવન આ રીતે રવિન્દ્રનાથને ના જ ગમ્યું. એમના કવિ હૃદયને પ્રકૃતિના યોગામાં ખેલવું હતું. પ્રકૃતિ અને મનુષ્ય જુદાં નથી એટલે જ શિક્ષણ શાળાની ચાર દિવાલો વચ્ચે અપાય, જ્યાં શિક્ષક અને શિષ્યનો ગેળ મળતો ન હોય એ શિક્ષણને માટે કવિને અણગમો ઉત્પન થાય એ સ્વાભાવિક છે. આ જાતના તે વખતના પ્રચલિત શિક્ષણ અને શિક્ષણ પદ્ધતિ સામે કવિના હૃદયે જાળવો જ પુકારો હતા. યાજકમાં એ જો દોલો શિક્ષણમાં લાગ્યા એને સુધારવા માટે કાળ જતા કવિએ પોતાની શિક્ષણ સંરચા શરૂ કરી. ટાગોરની ઇચ્છા એવું શિક્ષણ દાખલ કરવાની હતી કે જેથી પ્રવૃત્તકને અંતિમ સત્વનું યાન થાય. જે એને જગતના બંધથી મુક્ત કરે અને બાલિક

સંપતિ અને સત્તાની નહિ પરંતુ પ્રેમની અંતર ભોલત જાણે.

આ અંતરના વલોપાતના પરિ શાન્તિનિકેતનનું સર્જન થયું. કવિ શાન્તિનિકેતનની શરૂઆત દસ બ થી કરી. ટાગોર લખે છે: "આપ શિક્ષણની પ્રાચીન પદ્ધતિના આ સજીવન કરવા મેં એક શાળા રચા નો નિર્ણય કર્યો, જ્યાં વિદ્યાર્થી લાગે કે વ્યવહાર કાર્યક્ષમતા કર જીવનમાં જીવ્ય અને ઉદાત વસ્તુ અને એ જીવનને બરાબર સમજવું છે. આશ્રમમાંથી આશ્રમમાંની કાઠી નાંખી. જેથી યાજકો સાદ ઉછરે. એ કારણથી અમારી શાળા વગેરે નથી કે એસવાને પાટલીઆ ન અમારાં યાજકો ઝાડની છાયા અટકા પાથરી ત્યાં અભ્યાસ કરે અને તેટલું સાદું જીવન ગાળે છે. શાળાને એક વિશાળ વિજન પ્રદેશમાં રચાયવાનું એક કારણ તે એ હતું કે એમને શહેરી જીવનથી દુર રાખવા, પણ એથી વિશેષ તે યાજકો ઉછરના ઊંડાની સાથે ઉછરે એ હતું. "એ રીતે જીવન વચ્ચે વિકાસનો સુમળ વચ્ચે શહેરમાં યાજકો વહેને બહુ જોતો નથી. એ દિવાલો વચ્ચે ગોંધાયા હોય છે. દિવાલો જમતી નથી. પર અને ઇંટનો જ બાર યાજ રચનાવ સ્વાભાવિક ઉદાસને કચડી નાખે એ રીતે શિક્ષણ અપાય છે, તે રીતે એ નાનાં નિરીપ યાજકો જે શિક્ષણ પાત્ર નથી તેને શિક્ષા કરી બરોબર

આ વિચારોને અનુલક્ષીને શાન્તિનિકેતની યોજવા યદ્દ હતી પ્રથમ તે પ્રા શિક્ષણપદ્ધતિ પ્રમાણે જેમ આશ્રમ રચાયી રહેતા અને શિષ્યો શુરની સાનિધ્યમાં રહી પાસેથી જેટલું શીખાય એટલું શી તેમ શાન્તિનિકેતનને આશ્રમનું જ અપાયું હતું શરૂ શિષ્યનો રતેહની જીમિકા ઉપર રચાવો એટલા માટે પણ સહજીવનની અ કતા ટાગોરે સ્વીકારી હતી અને નિકેતનમાં શિક્ષકો અને શિષ્યો સાથે જ રહેતા હતા.

પ્રકૃતિ અને પુરુષ એક જ એક જ જીવન્ય સર્વત્ર વિલસે મનુષ્ય અને પ્રકૃતિના અન્ય રં પશુ, પક્ષી, વૃક્ષ કે વનરપતિ સં એક પરમાત્મા વિરાજે છે. ઉપ નો વાક્ય પ્રમાણે "પરમાત્મક જગતમાં જીવત" એ આધ્યાત્મિક માં ટાગોરને સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા હતી. કારણથી શાન્તિનિકેતનના વિશ્વા

વાંચો! જરૂર વાંચો! લાભ જ થશે!
શોધવું મંદરો, જોઈવું મળશે, પગદોડ ટળશે.
હમારે ત્યાં નીચેની બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.
સ્ટીઓ માટે: ચેલુઓ, સુંદર સ્પન્જ અને બીજા અનેક ભતતની ગળ્યો, રીબનો પણ ગળ્યો. ગરમ હુલના ભરસીક, પુલોવર, ધારડીરન, સીંગલેટ, ચાડી, સોક્સ વિ.
યાજકો માટે: નાચલનાં કમલાં, ટોપી, ખ્વાકે, શોલ, સીંગલેટ, ચાડી, સોક્સ, નેપશીન્સ, સુવનકેપ, પેડીકોટ, નાઈટીસ, બીબ્બ, કુર્ટા કલેચ, વાચ સ્પન્જ વિ.
ટબલ પલરડીક ફાવર્સ, સ્પન્જનાં ઉશીકાં, તરોયા, યાદી, વિ. વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળ તાં રેવનલેસ સ્ટીલના વાસણો, ઈન્ડેન્ટકરો. વિલંબ શા માટે! સારો માલ વેચાઈ જતાં રી વાર!!
ઉમશ્યાંજી આલોને: માળરો હેટર્સ (પ્રા) લી.
(બીઆઆઈ આરતર એન્ડ સન્સ)
ફોન: ૮૩૫૭૭૬૬ — પહેલે માળે, — પો. યો. ૫૨૫૭.
આરતર મેનશન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

પ્રતિ સાથે એકબાન યામ એ દેતુથી ઝાડની છાયામાં બેસતા, ચાર રિવાલો વચ્ચે નહિ.

શિક્ષણને દેતુ સંસ્કારની દવા પેદા કરવાનો છે એમાં કોઈ નિયમબદ્ધ શિક્ષણ પદ્ધતિની જરૂર નથી એમ ટાગોરનું માનવવું હતું. એટલે શરૂઆતમાં બાળકો સ્વાભાવિક રીતે જ પુસ્તકો દ્વારા નહિ પરંતુ વ્યક્તિઓ દ્વારા કે વસ્તુઓ દ્વારા સત્વ-શું એના પાઠ શોષે.

બીસમી સદીના શરૂઆતના દસકામાં આવી સંસ્થા સ્થાપીને ટાગોરે શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં એક ક્રાંતિમય પગલું ભરી નવી ભાત પાડી. પ્રથમ તે આધ્યાત્મિક એકતા પર ભાર મૂકી અને શિક્ષણનું કેન્દ્ર બનાવી, આમાંથી બાળક મોટું થાય ત્યારે ભેદભાવ રાખ્યા વિના એને પોતાની સમાન એણે અને એ રીતે એને વિશ્વબંધુત્વનું બાન યામ. જગતમાં બિન બિન લોકોની પાડોશમાં આપણે વસીએ છીએ એ વસ્તુ બાળકને સ્મરણવાની તક મળે એ પણ શિક્ષણે દેવું. ઉદ્દેશ હોયો જોઈએ, એમ ટાગોર માનતા હતા. આ રીતે પણ શાંતિનિકેતનનાં બાળકો આધુનિક જમાના માટે તૈયાર યામ એ આદર્શ ટાગોરે રાખ્યો, સંસ્કારની અને આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિએ સારા પાઠોક્ષીની ભાવના ને અનુલક્ષીને જ ટાગોર સદ્શિક્ષણોને

સિકંતા સ્વીકાર્યો કિશોરીઓ સાથે રહેતાં હોય અને સાથે કામ કરતાં હોય તેા એનામાં સીધી ભક્તિ અને માઠ સામાજિક ભાવના પામે, એથી અનિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ અટકે અને ચારિત્ર ઉદાત બને. એ પણ ટાગોરની માન્યતા હતી.

શિક્ષણ સંસ્કારને પોષક હોવું જોઈએ એના પર ટાગોર ખાસ મુક્યો છે. શાંતિનિકેતનમાં બીજા વિષયો સાથે કળા એટલે સંગીત, નૃત્ય, નાટક, ચિત્ર અને શિલ્પને પણ એટલું જ મહત્ત્વ આપ્યું છે.

શિક્ષણના સિકંતા રોજીલા જીવન-કાર્યથી અલગ ન હોય પરંતુ એની સાથે સાંકળી લેવામાં આવી હોય કે જેથી આદરનીય જીવન પ્રાપ્ત કરી શકાય. આ મહત્ત્વનો મુદ્દો ટાગોરે સ્વીકાર્યો હતો. આમાં આધુનિક જમાનાને યોગ્ય કાર્યોના પણ સમાવેશ યામ. એટલે શિક્ષણ કેવળ જીવન જમાનાને અનુકૂળ નહિ રહે. અને એથી જીવનશૈલી ન બની અપ એ પણ સમજવા જેવી વસ્તુ છે. ભારતની સ્વાભાવિક શુણ્ણતા અને ધીરવ સાથે પાશ્ચાત્યના એષ્ટ પ્રગતિકારક સંસ્કારોનું મિશ્રણ શાંતિનિકેતનના શિક્ષણ પ્રયોજમાં દેખાય છે અને એ જ ટાગોરની શિક્ષણકાર તરીકેની આજના જમાનાને મહત્ત્વની દેણગી છે.

અને પ્રમટ કરેલા એક નિવેદનમાં શ્રી લવડેએ જણાવ્યું હતું કે કેન્યા ખાતેના ગોવાનીસો છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી આફ્રિકા ભરમાં ફરી વળેલા પરિવર્તન ના પવનને અવગણી આફ્રિકા જોના હિતની વિરૂદ્ધ ફિરંગીઓ પ્રત્યે પોતાની વફાદારી વ્યક્ત કરે એ શરમજનક બાબત છે.

એથી વધુ દુઃખદ તો એ છે કે એમની વફાદારી એટલી બધી વધી અછ છે કે આફ્રિકા નેતાઓને એ સામે એક બે વાર નહિ પણ વારંવાર ચેતવણી આપવી પડે છે એ લોકોને એટલું પણ ખાન થતું નથી કે તેમની વર્તુલ્યથી તેઓ તેમની પિતૃશ્રમિને તિરસ્કાર અને શરમ આપાવે છે અને બનાં સંસ્થાનવાદ ઝડપની નિર્મૂળ યથ રહ્યો છે ત્યાં આફ્રિકામાં પોતાના જ હિતોને દાની પહોંચાડે છે.

ક્રિકેટ કંટ્રોલ બોર્ડના પ્રમુખ ડી'મેલોનું અવસાન

નવી દિલ્હી : ભારતની ક્રિકેટ કંટ્રોલ બોર્ડના પ્રમુખ શ્રી એ. એસ. ડી'મેલોનું મેડીકલ સાયન્સ હોસ્પિટલમાં અવસાન થયું છે.

નવા પુસ્તકોની યાદી

સંસ્કારિતાને છાંયડે શી. ૩-૦
કોઇ ગોરા કોઈ કાળા શી. ૭-૦
આ જોશિસેથી મળશે.

સ્વદેશથી આગમન

બેંગાલોરના વકીલ શ્રી દેવજી ભાઇ મીસ્ત્રીના ન્યેપ્ડપુત્ર ડો. શશિકાન્ત મીસ્ત્રી મુંબઈ યુનીવર્સિટીની એમ. બી. બી. એસ.ની ડીગ્રી લઇને, તેમજ મુંબઈની "કોલેજ ઓફ શીડીયીયન્સ એન્ડ સર્વિસ"ની "ડીપ્લોમા ઇન ચીલ્ડ્રન્સ હેલ્થ"ની પરિક્ષા સફળ રીતે પૂર્ણ કરીને, હિંદીથી "કમ્પાસ" રટીમરમાં તા. ૧-૧-૧૯૬૧ દિને દક્ષીણ આફ્રિકા આવ્યા હતા તેમણે પોતાના પિતા, માતૃશ્રી કાશીબેન મીસ્ત્રી, નાનાભાઈ મનહરલાલ મીસ્ત્રી (બી. એ. વીટવોલસ્ટ્રેન્ડ યુનીવર્સિટી અને કાકાશ્રી દલુભાઈ દમાળજી મીસ્ત્રી સાથે શીનીક્ષની મુલાકાત લીધી હતી. ડો. શશિકાન્ત મીસ્ત્રી વધુ ઉચ્ચ ડોક્ટરની અભ્યાસ માટે દક્ષીણ આફ્રિકા થી થોડા સમય પછી ઇંગ્લેન્ડ જવા હમ્ણા રાખે છે.

રાતા સુકા મરચાં

૩૦ રતલી બેગ રાતા સુકા
મરચાની ૪૫/-
૩૦ રતલી પોકેટ સુકું લસણ ૧૮/-
૧ રતલ તાણુ લીધું લસણ
ગોરડેજ પેષ્ટ ૨/૬
ગોરડર સાથે રોકડા :
Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 123
(Brits, Transvaal.)

હિંદના સમાચારો
તા. ૧૩-૬-૧૯૬૧.

દહેજ પ્રતિબંધક ખરડાને રાષ્ટ્રપતિની મળેલી મંજૂરી
નવી દિલ્હી : રાષ્ટ્રપતિએ ૧૯૬૧ના દહેજ પ્રતિબંધક ખરડાને મંજૂરી આપતાં તે અમલમાં આવ્યો છે. આ ખરડા ઉપર લોકસભા અને રાજ્યસભા વચ્ચે મતભેદ પ્રવર્તતા હતા પરંતુ સંસદના બંને ગૃહોની તા. ૯મી મેએ મળેલી સંયુક્ત બેઠકે કેટલાક સુધારા સાથે તે પસાર કર્યો હતો. આ કાયદામાં દહેજની માગણી કરવાની, આપના અને લેવાની મનાઇ કરવામાં આવી છે અને તે માટે સમજ કરવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.
કાયદાનો ભંજ કરીને અપાયેલા દહેજ કન્થાની કસ્ટરૂપ મિલકત લેખારો અને તે, કન્થા અથવા તેના વારસોને અપારો.

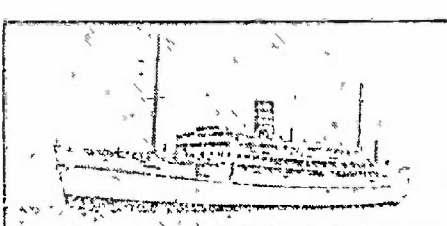
રરતા વિકાસ માટે પેટ્રોલ જઠકતનેા અર્થો હિરસો આપો
અમદાવાદ : ગુજરાત રરતાઓની બાબતમાં પાછળ પડી ગયું છે અને ગુજરાતમાં રરતાઓને ઝડપથી વિકાસ થાય તે માટે પેટ્રોલ પરની જઠકતનેા

૫૦ ટકા હિરસો ગુજરાતને આપવાની ગુજરાત સરકારે ત્રીજા તાજાપત્ર સમક્ષ રજુ કરેલા આવેદન પરમાં માગણી કરી છે.
આભારે પેટ્રોલના દરેક ગેલન દીઠ કેન્દ્ર સરકાર અઢી આના રકમ તેના ભંડોળમાં જમા કરે છે. આ આવક ૧૯૩૦માં બ્યારે પેટ્રોલ પર ગેલને છ આના જઠકત હતી ત્યારે નકડી યથ હતી. ૧૯૬૧માં કેન્દ્ર સરકાર એક રૂપિયો ને ૭૩ ન વે. જઠકત લે છે. એટલે તે ધોરણે કેન્દ્ર સરકારે રાજ્ય સરકારોને ૫૦ ટકા એટલે ૮૬ નયા વે. નો હિરસો આપવો જોઈએ.

કેન્યા ખાતેના ફીરંગીઓને શ્રી લવડેનો ઠપકો

નવી દિલ્હી : ગોવા રાજકીય અધિ-વેશનના સંયુક્ત મંત્રી શ્રી વી. એન. લવડેએ આજે આફ્રિકા ખાતેના ગોવાનીઓને "હહાપણુ વાપરી અન્ય એ શિયાવાસી ઓને માફક પરિવર્તન પામતા સમયને અનુરૂપ બની આફ્રિકા ઓ સાથે એક રસ થયા અનુરોધ કર્યો હતો.

બી-આઇ
મુંબઈ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

શ્રીડીશ ઇન્ડિયા સ્ટીમ નેવીગેશન કું.
સ્ટીમર કર્જન પગી જુલાઇ ૧૯૬૧ના આવશે અને કરાંચી યથ મુંબઈ જવા ૧૦મી જુલાઇ ૧૯૬૧ના ઉપકરો.
મુંબઈ અથવા કરાચીનું લાડું.
ગોરાક સાથ

ફર્સ્ટ ક્લાસ	૫૧. ૧૧૫-૧૫-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	૫૧. ૭૮-૧-૦
થર્ડ ક્લાસ ગોરાક સાથ	૫૧. ૭૬-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ ગોરાક વગર	૫૧. ૩૪-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો :
શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમિટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, —ડરબન.
ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

વિવિધ વર્તમાન

અંજીબાર પુર્વ આફ્રીકા ફેડરેશનનો વિરોધ કેરો છે?

અંજીબારની નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી અને અંજીબાર અને જેમ્સની પીપલ્સ પાર્ટી એ એક સંકલ્પ રેટેન્ટ બહાર પાડી બહેર ક્યું છે કે પુર્વ આફ્રિકાના સમવાય તંત્રમાં ફેડરેશનમાં અંજીબાર નોડામ તેનો અમે વિરોધ કરીએ છીએ. અંજીબાર એ ફેડરેશનમાં નોડાલું નહિ.

આ ફેડરેશન એ પરદેશી દબાવગીરી કરવાનું સાધન માત્ર છે. એવી આ પાર્ટીઓની માન્યતા હોય તેને અલુસરી અંજીબાર પ્રોટેક્ટોરેટના ભાવિ આર્થિક વિકાસની યોજના કરવા અને અંજીબારનું આર્થિકતંત્ર રક્ષાવધી બતાવવા ના રસ્તા શોધવા એક કમીટી નીમવાનું નક્કી કર્યું છે.

અંજીબારનાં સુમાહિતમાર વર્તુળો જ્યોતિ છે કે ઇકોનોમીક કમીશન જેણે કેટલાક અધવાદીયો અંજીબારમાં આલ્યાં હતાં તે કમીશનનો આર્થિક રીપોર્ટ હજુ સુધી પ્રસિદ્ધ થયો નથી તેથી નેશનાલીસ્ટોમાં નિરાશા ફેલાય છે. ઉપરાંતક પમજુ એ તેની નીશાની છે.

જાનના પહેલા આફ્રિકન મેયર

જાનમાં નગર પતિ-મેયર તરીકે એક આફ્રિકન નીમાવાના છે. જાનને આ રીતે પહેલા જ આફ્રિકન નગર-પતિ-મેયર મળશે જાન મ્યુનીસિપલ કાઉન્સિલે મી. લુથોગોનું નામ પેશ કરી તેમને જાનના નવા મેયર તરીકે નીમવા દેશેલી બહામજુ લોકલ મનર્ન-મેન્ટના પ્રધાન મી. મેરેરી-અ એ બધામજુ મજુર રાખી છે.

મકરેરે કોલેજના ૧૫ સ્નાતકોની નીમાણુક

મકરેરે કોલેજમાં સ્નાતક (ગ્રેજુએટ) થયેલ ૧૫ ડેનિયા વાસીઓએ ડેનિયા સરકારમાં હોદ્દા સંભાળ્યા છે આમાં ૧૩ આફ્રિકન છે, એક અરબ છે તે એક એશીયન મહિલા છે, નેરોથીની મીસ હિવા ચાહ.

આ નિમણુકો મદદનીસ મંત્રી, પ્રાંતીય વહીવટી ખાતાં અને લેગર ઓફિસોમાં થઈ છે.

આફ્રિકનોને હવે ઊંચ કહેવા નહિ

કોમેરડીક એન્ડ હોટલ લક્સ યુનીયન-ધરમામ અને હોટેલમાં કામ કરનારા આફ્રિકન નોકરોના યુનીયનની વાર્ષિક સભામાં એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે કે હવે સૌને બહેર રીતે જણાવી દેવું કે ધરમામ કરનારા અને રોટમમાં કામ કરનારા નોકરોને કોઈએ બોલ કહેવા નહિ કે એ રીતે સંબોધવા

નહિ કારણ બોલ એ શબ્દ આફ્રિકનો માટે બહુ દિશ્વપદ બનેો છે-ઉપરાંત હોટલમાં કામ કરતા નોકરોને આન્ય પડેરાવવામાં આવે છે તેને બદલે તેમને, સફેદ કોટ, લાંબુ પાટલુન અને સફેદ શુટ આપવાં.

ધાનામાં બેરીસ્ટરો ઉપર પ્રતિબંધ

ધાનાની સરકારે હવે વટ ફક્મ કાઢ્યો છે કે ૧૯૬૧ પછી જે ધાનાના બેરીસ્ટરો પરદેશની વિદ્યાપીઠોમાં શીક્ષણ લઈ બેરીસ્ટર બની આવશે તેમને ધાનામાં પ્રેક્ટીસ કરવા દેવામાં આવશે નહિ પણ એ તેમણે પ્રેક્ટીસ કરવી હોય તો એ પરદેશી વિદ્યાપીઠોના ધાનીયન બેરીસ્ટરોએ ધાનાની કાનુની વિદ્યાપીઠમાં પણ તાલીમ લેવી જોઈશે.

મોટી ગાડીઓ ખરીદી

યુઆન્ડાની નવી ધારાસભાની ચુંટણી થઈ ગઈ. ધારાસભાની બેઠક પણ મળી ગઈ. યુઆન્ડાની આ ધારાસભામાં ચુંટાએલા અર્ધા કરતાં પણ મોટા બાગના ઝોનરેબલ સભ્યો-લગભગ ૫૦ ઝોનરેબલ સભ્યોએ હવે ધારાસભામાં જવા આવવા અને ફરવા માટે મોટી મોટી નવી મોટરો કઢાવી છે એમ કેપાલાના મોટરનાં વેપારીઓ કહે છે આમાંની ઘણીખરી મોટરો તો સરકાર પાસેથી લેવા લઈને ઝોનરેબલ સભ્યોએ લીધેલી હોવાનું જણાય છે.

ચીની યુવતીને એક સાથે ચાર બાળકો જન્મ્યાં

ચેન્ગ્ઝો-અન્હોઇન પ્રાંતમાં એક ચીની બેહુત યુવતીએ એક સાથે ચાર બાળકોને આપે છે. આમાંના ત્રણ છોકરા અને એક છોકરી છે અને તેમનું કુલ વજન ૮૦૦ ગ્રામોઆમ છે, એમ તાસ સમાચાર સંસ્થાએ જણાવ્યું હતું.

આ બાળકોએ પ્રથમ ચાલીસ દિવસ તો સમય સફળતાથી પસાર કર્યો છે અને તેમની તબીબત સારી છે.

ધરાનમાં રાજતંત્રના સહાની સાક્ષરો

ધરાનના નવા વડા પ્રધાન ડો. આમીનીએ બહેર ક્યું છે કે રાજતંત્રની સાક્ષરોના કાર્ય અંગે હજુ કેટલાક મોટા સીનીયર ઝાણીસરોની ધરપકડ કરવામાં આવનાર છે અત્યાર સુધી ૩૩ ધરાની જનરલોને અને ૨૭૦ લક્ષરી કનલોને પકડાઈ કરવામાં આવ્યા છે અને તેહરાનમાં ૩૦ સીનીયર સીવીલ ઝાણીસરોને પકડી પુરી દેવામાં આવ્યા છે.

ચીન અને અમેરીકા

અમેરીકાના વાઇસ પ્રેસીડન્ટે ચીન અંગેની અમેરીકાની નીતિની યોગ્યવટ કરતાં જણાવ્યું છે કે અમેરીકા કોઈ પણ સંબોધોમાં સામ્યવાદી ચીની સરકારને માન્ય રાખનાર નથી. અમેરીકા દેશોમાં ચીન-અનની નેશનલ ચીની સરકારને ટેકા આપતું આવ્યું છે તેને જ તે ચીનની કાયદેસર સરકાર માને છે અને માનશે.

અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટને કારખા જાતીની લેટ

કેનીયાના કેટલાક કામમાં વરસાદની અછતને કારણે કુષ્કાળની બીજણ પરિસ્થિતિ ઉભી થતાં કુષ્કાળ પીડીત પ્રદેશોની પ્રબળે રાહત આપવા અમેરીકાએ મકાઇ મહત્ત વહેંચવા માટે મોકલી આપી છે. મયાઇસ ડીરેક્ટમાં આ અમેરીકન મકાઇ વહેંચી આપવામાં આવી છે. અમેરીકાની આ ઉદારતાનાં માટે આબાર માની મયાઇસ ડીરેક્ટમાં ની કારખા જાતી તરફથી અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ કેનેડીને લેટ આપવા માટે કોતરકોમવાળો એક લાકડી અમેરીકન એલચીને સુપ્રત કરી છે. અને જણાવ્યું છે કે કારખા જાતીમાં લાકડી જાલવી એ યોગેવાનીનું ચીન્દ છે અને મી. કેનેડી જણીતા ઉદાર યોગેવાન છે.

જમીનનો ખતપત્રકો માટે સેટલરોની લડત

કેનીયાના યુરો પી મન સેટલરોની કન્વેશન ઓફ ઝોસોસીએશનમાં નક્કી થયા સુજબ હવે યુરોપીયન સેટલરોની જમીનનો ખતપત્રકો માન્ય રખાવા

સરકારને અરજી કરવા માટે એ અરજી ઉપર સેટલરોની સર્બાઓ લેવાનું કામ ચરૂ કરવા બંધી ડીરેક્ટ ઝોસોસી-એ એથનોને સુચના આપાઇ છે.

કમ્પાલામાં શાસ કરળા હરીફાઈ

કમ્પાલા યુવક સંઘ તરફથી શાસ અને અરખાની હરીફાઈ યોજવામાં આવેલ છે તે લુથોગો રેડીયમમાં તા. ૫ અને ૬ ઓગસ્ટ ૧૯૬૧ના રોજ થશે. હરીફાઈમાં જીતનાર પાર્ટીને ઇનામો આપવામાં આવશે.

દક્ષિણ કોરિયામાં લક્ષરીરાજ

દક્ષિણ કોરિયાની સર્વોચ્ચ સમિતિ એ પદમજ વડા પ્રધાન ડો. જોન ચાંચ અને મોટા બાગના તેમના પ્રધાનોની ધરપકડ કરી છે અને પોતાની સરકાર સામે બળવો કરનાર લક્ષરીના આજેવાન લેફ. જ. ડો. યુન્મ યાન્ગની યોગેવાની ફેજળ દેશ પર શાસન ચલાવવા માટે તેર માણસના લક્ષરી પ્રધાન મંડળની નિમણુંક કરી છે.

મધ્યરતે ઓચિંતો દરોડો પાડીને યાન્મ અને તેમના પ્રધાન મંડળને ૧૧ સભ્યોને તેમના ધરમાંથી પકડીને જ્યો દારા વેરડોટ જેલમાં લઈ જવા માં આવ્યા હતા. પાછળથી તેમને લક્ષરી જલમી બહુરોની ખાસ જેલમાં ફેરવવામાં આવ્યા હતા.

ચાર વધુ જનરલોની પણ આજે ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આમ નવા લક્ષરી શાસનને સહકાર નહિ આપનારા અટકાયતીઓની સંખ્યા વધીને ખારની થઈ છે.

વિચાર બદલાયો

દક્ષિણ કોરિયાના પ્રમુખ પોસુન યુને કમો રાજાનાં આયું હતું પરંતુ હવે તેઓ કહે છે કે મેં મારો વિચાર બદલ્યો છે અને ક્રાંતિકારી યોગેવાને ની વિનંતી પરથી હું મારા પદ ધંચાલુ રહીશ.

નવા પ્રધાનમંડળમાં ઉચ્ચ દરજ્જાનું નોકા તથા વિમાની દળના અમલકારો નો સમાવેશ કરાયો છે. બળવાનું યોગેવાનોએ અમેરીકનોને એવી ખાતરી આપી છે કે દેશને અંકુશ અને તેટલો જલદી સુલ્કી સરકારને પાછો સુપ્રત કરાશે.

રળ ન મળે

નવા તરે સરકારી નોકરોને આવતી કાલથી ૩૬૫ દિવસ કામ કરવાનું ફરમાન કર્યું છે અને પહેલી જ વાર રવિવારે પણ સરકારી કચેરીઓ માલુ રહેશે.

આધારભૂત સાધનો જણાવે છે કે મયા મેમાં પરત્વ કરાયેલી જીતકાલિન સોમને રીની સરકાર સામે લાંબ-ફરતના આરોપો અને હવે કેસ ચલ થનાર છે.

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરખતી
(વહાણમાં આવેલો તાલો માલ)

કિસાસ અને નવા વરસ માટે આવેલો તાલો માલ અને સડપં જનતા સગદા રજુ કરીએ છીએ.

અગરખતી-કેરગબોર્ડ-પ્લાસ્ટીક, વોલ્ડગોલ્ડ અને આંદોની અગડીઓ. તવીન ધરેણું અને માધાની ચીલે. ડીકડીઓ, ડાયોમોન્ડીસ અને જાલર. મુરાહીબાદી વાસજુ અને ફેન્સી ચુડન.

ટૂંકો અને હેકરો માટે અમે ખાસ ગાલ રાખીએ છીએ અને ખાસ ધ્યાન પણ આપીએ છીએ. આપ જ્યારે આવતે વખતે ડરખન આવે ત્યારે અમારી સુલાહાલ થયે.

એ. કે. હુસેન ચોન્ડ સન્સ
કાર્પેક ઈમ્પોર્ટ્સ અને હોલરોલ મરચન્ડર
૧૧૧ હવિન સ્ટ્રીટ, — (હુસેન્સ બીલ્ડીંગ) — ફોન ૨૭૩૪૪ — ડરખન.
અમારું આઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

કુટુંબ વાતો

અગૃતિ

શ્રી શિવાભાઈ એચ. પટેલ

(૨-૬-૬૧માં અંકથી આરંભ)

શ્રી ભેમમાં આજે એક જ વાત થતી હતી. ઠોણએ કહ્યું. 'પ્રભાકરને આ શું સૂઝ્યું? આટલાં બધાં પૈસાદાર અને લાભવગવાળાં માણસોનાં માર્યાં એને અસ્વીકાર કરી આ સામાન્ય છોકરીને તે શાથી પરણી લાગ્યો?' બીજાએ કહ્યું. 'તે ઠેરી રીતે છાનો પાણી લાગ્યો? ઠોણને જણાવા પશુ ઈશું નહિ!' ત્રીજાએ વળી કહ્યું 'કામઠો ઠોડી ઠોડીને નરક બેઠો, ઠેટલી બધી દેખાવડી છોકરીઓને પડતી મુશ્કેલી આ પાકા રંબની આમડી પસંદ કરી!' ચોથાએ ઠાપસી પૂરી: 'ભાઇ, દોઢાઓ બે વાર ખરડાય.' આમ તરેહ તરેહની લોભામાં પ્રભાકરની ટીકા ચઇ રહી હતી.

પ્રભાકર એક વિધવા બાઇની બાળ-વિધવા છોકરીને એક નાના જગલના મમમાંથી સાદાપથી પરણી લાગ્યો હતો. વિભાકરે આ જાણ્યું એટલે તે વધે અચંબો પામ્યો અને તરત જ તેમ મિત્રને મળવા ઉપડ્યો. તે દિવસે તેણે પૈસાદારની દેખાવડી છોકરીનું 'શુ' પાછું ઠેણું, અને આ સામાન્ય મણાતા કુટુંબની અરીબ છોકરીને તે પરણી લાગ્યો જાણી તેને બેહદ નવાઇ લાગી.

પ્રભાકર કુટુંબમાં એકલો જ હતો. તેને ભાઇ કે બહેન ન હતાં. મા-બાપ ન હતાં. નજીકમાં નજીક તેને આ એક જ મિત્ર હતો, અને તે વિભાકર. તે તેને લાં આગ્યો તો ખરો પશુ લમ જેવા પ્રથમ દિવસે તે તેના મિત્રને ઠેરી રીતે સલાહ કે સિખામણના બે બોલ કહે? મિત્ર પત્નીને બેઠેને જ લોહનિહા તેને ખોટી લાગી અને બંને ને અસિનંદન આપી તે પાછો ફર્યો.

ઠેટલીક વાતો લોભા કરે છે અને થોડા સમય બાદ તેઓ બુલી જાય છે. પ્રભાકરની બાબત પશુ એમ જ બની. વિભાકર તેના મિત્રનું બાવિ ઠેડું જાણે તેનું નિરીક્ષણ કરતો હતો. સમયનાં પડેણુને તે જાણતો હતો.

કાળચક્ર તો ફર્યું જ જાય છે ઠેટલાક લોભા જે ધનપ્રાપ્તિ સારી રીતે કરે છે તેનું જ જીવન સાદૃશ્ય યથું માને છે. પશુ પ્રભાકર પોતાના આદર્શોની સંકળતામાં જ જીવનની સંકળતા માનતો હતો. લોભા અને તેમાં માને પશુ તે તેના આદર્શોમાં જ ને આનંદ, સંતોષ અનુભવતો તેવો આનંદ અને સંતોષ બીજાએ આગ્યે જ મેળવી શકતા હશે, એવું તેનું માનવું હતું. બે વર્ષબાદ

તે એક પુત્રનો પિતા પશુ બન્યો. વિભાકર તેને મળવા આવ્યો, 'અભિનંદન! પ્રભાકર.'

'આભાર, ભાઇ વિભાકર.'

'આજે મારે તને એક વાત પૂછવા છે. ઘણા વખતથી તું પૂછવા માગતો હતો પશુ સંક્રમ અને શરમને લીધે તું તને પૂછતો ન હતો.'

'એક શું બે વાત પૂછને? તને પૂછતાં મેં કાષ્ટ દિવસ રોક્યો છે? વળી તારે જે પૂછવું હોય તેમાં શરમ અને સંક્રમ રાખવાનાં હોય નહિ!'

'તે બધાથી છાનું લમ શા માટે ક્યું?'

'છાનું લમ ક્યું? તેમાં ચોરી નથી કરીને? કાષ્ટને પૂછવા વિના કે ઠોણની સલાહ વિના મેં મારી પસંદગીથી ક્યું છે. ઠોણને પૂછવા કે સલાહ લેવા જઇએ એટલે આપણા સમાજમાં જેમ થાય છે તેમ મારી બાબતમાં થવા વિના રહે ખરું? લગ્ન તો મારે કરવા નું હતું. એટલે મને જે પાત્ર અમ્મું તે ખરું.'

'બસા માણસ પાંચ પચીસ માણસ જનમાં તો લઇ જવા હતા. લમ જેવા જીવનમાં એકાદવાર આવતા શુભ પ્રસંગે થોડા માણસોને લઇ મરો હોત તો ઠેડું સાઈ?'

'લમ જીવનમાં એક જ વાર આવે છે તે જરૂર. મંગલ અને પવિત્ર જીવનની શરૂઆત ત્યારબાદ થાય છે. પશુ બીજાઓને જમાડવાથી જાહે કંઈ આનંદ થાય છે? આપણે ભારત-વંશીઓ આપણી સંસ્કૃતિમાં અર્દો આવી ઠેટલીક બાબતોમાં પોછેહક કરીએ છીએ. બે પૈસા થયા એટલે તે દેખાડવા આપણે તે મરો તે રીતે ખર્ચાએ છીએ. લગ્નમાં જમાડવાનો લોભા ઠેટલો બધો ખર્ચ કરે છે, તે તું નથી જાણતો? હજારો માણસો એક દિવસમાં જગી જવાથી અને વાહવાહ કહેવડાવવાથી શો ફાયદો? એક તો પૈસાનો ખોટી રીતે વ્યય થાય છે અને સમાજમાં અનેક દુષણો ઉભાં કરે છે. સામાન્ય માણસ પોતાનાં બાઇઓ સાથે રહેવાની માફક ખર્ચ કરે છે. અને તેથી તે કુટુંબ પામવાલ યજ જાય છે. વળી આજના યુવકો કયે માર્ગે જઇ રહ્યા છે? તેઓ પોતાના પિતાની કમાણી પર નાચતા હોય છે અને બીજાના પૈસા પર નજર રાખતા હોય છે. પત્નીને ઘેરથી ઘણી આશા રાખતા હોય છે. આ બધાનો વિચાર

કરી મેં મારી રીતે માઈ લગ્ન પતાવ્યું છે. બોલ, હવે બીજું કંઈ પૂછવું છે?'

'ભાઇ પ્રભાકર, તારા માટે આટલાં બધાં સારાં માર્યાં આવ્યાં હતાં તે તે બધાંનો અસ્વીકાર કર્યો હતો. પશુ આ એક વિધવા બાઇની છોકરી અને વળી બાળ-વિધવાને કેમ પરણી લાગ્યો?'

'મરીબનું બેલી ઠોણ નથી, ભાઇ વિભાકર, આ છોકરીને મારા જેવા ન પૂછે તો ઠોણ પૂછે? તું જાણે છે કે આપણા જીવનનું સાધ્ય પવિત્ર છે. તો તેનું સાધન પશુ પવિત્ર હોવું જોઇએ. લમ જીવનનો હેતુ ક્ષત મોગ-વિલાસ નથી પશુ આપણી ઇન્દ્રિયોને અને લાં બટકતી અટકાવી ઈન્દ્રિય કરવી જોઇએ. લમની પાછળ કાઈ મારી લાલચા કે સ્થળ મનોકામના નથી. મારે મારા જીવનનું પૂરક પાત્ર જોઈવું હતું અને તે મને મળી ગયું. બાળવિધવા છે એટલે તે પાપી બની ગઇ? જ્યારે રમાનું પ્રથમ લમ થયેલ ત્યારે તેની ઉંમર ક્ષત આઠ વર્ષની હતી. લમ એટલે શું તે તેને ખચર ન હતી. વળી તેણે તેના પતિનાં દર્શન પશુ કર્યાં નથી. તો તેને વિધવા ઠેરી રીતે કહેવો? મને તેનું જીવન, કાર્ય અને રહે ઘણાં પવિત્ર લાગ્યાં. એટલે તેની સાથે મેં લમ ક્યું. તું શું નથી જાણતો કે ઠેટલીએ છોકરી જોનું લમ પહેલાં રખલન થયેલું હોય

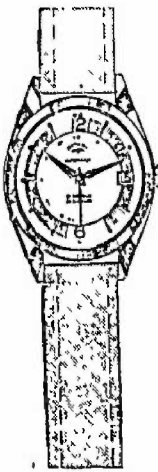
છે? તેવી છોકરીઓ સાથે લમ કર તેના કરતાં માઈ કહેલ લમ હજાર દરજ્જે સાઈ છે. આ બે વર્ષમાં તું બેઠ શક્યો દોષસ કે અમો એક બીજાથી સંતોષ અનુભવી શકીએ છીએ. અમારા બંનેમાંથી ઠોણને એકબીજા પ્રત્યે ઠોણ પ્રકારનો નથી ઉચાટ કે નથી બેઠની દીવાલ. જીવન સંક્રમ બેલતાં બેલતાં અમારો જીવન માર્ગ સુખેથી કાપીએ છીએ.'

વિભાકર પ્રભાકરના વિચારો અને વાણીથી અંગાઇ મરો. તેના મનમાં સલ્કનો પ્રકાશ રેલાયો. જેમ પ્રભાકર વિભાકરને પ્રકાશ દે છે-તેમ સામાજિક બંધનો કુશલિઓ અને સમાજમાં પેડેલા અધકારને ફેલા પ્રભાકરની માફક વિભાકર પશુ તૈયાર થયો. પ્રભાકરને તો પ્રકાશ જ ફુનીયાને આપવાનો હતોને!

(સંપૂર્ણ)

“બીજનેશની સેલ”
 ટાઈમના મધ્યમાં બે ડુકાન વેચવાની છે
 (ચોટ શેપરડન મસજીદ સામે)
“સુદર વેપારી જગ્યા: લાંબી લીસ સાથે”
 Apply: MOOSA BUX,
 P. O. Box 42,
 PORT SHEPSTONE.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!
 સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે
ઘડીયાળ!
 ૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
 ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.
 * રોમર
 * ફાટરી
 * લેડો
 * રૂસર
 વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.
 ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયબમા વિ.
 તેમજ બાળકોનાં કપડાં.
હોલસેલ ભાવે મળશે
 બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧.
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
 ૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

સામાજિક ખબરો

લગ્ન સમાચાર

હાલમાં રાજકોટમાં સાંસ્કૃતિક અને સામાજિક પ્રવૃત્તિ કરતા જોડાનીસખમાં ના જાણીતા લેખક અને શિક્ષક શ્રી પ્રાણચંદર સોમેશ્વર જોશીના સુપુત્ર શ્રી બિપીન જોશીના શુભ લગ્ન રાજકોટ ના સુપ્રસિદ્ધ ધારાશાસ્ત્રી શ્રી ઇલાસ બાઈ બદદની સુપુત્રી શ્રી અંદ્રિકા સાથે ૨૬-૬-૬૧ના રોજ થયે.

આ મંજળ પ્રસંગે શ્રી જોશીને પોતાના હૃદયીય આફ્રિકાના વિશાળ સ્વજન અને મિત્ર સમુદાય વાદ આવે છે. અને તે સર્વેને નીચલે સ્થળે કૃપા કરી પોતાની શુમાશિષો પાઠવવા વિનંતી કરે છે.

તાર ૨૫૫૫ "ભારત સેવા" રાજકોટ. ૧૧ જાનનાથ પરીટ રાજકોટ સૌરાષ્ટ્ર-દિંદ.

તા. ૭મી મે ૧૯૬૧ના શુભ દિવસે નરસિદ્ધભાઈ ડાહ્યાભાઈની સુપુત્રી હંસાબેનના લગ્ન, જોડાનીસખગંવાળા રવ. મનલાલ નાથુભાઈ લદ્દમીદાસના સુપુત્ર હરકીશનદાસ સાથે મંદીયા હોલમાં થયા હતા. આ પ્રસંગે આવેલા બધા સર્ગાં સ્નેહીઓનો આભાર શ્રી નરસિદ્ધભાઈ માને છે. આ પ્રસંગે ઇ. ઓ.ને પા. ૧-૧-૦ની બેટ આપવા આપી છે.

૭મી મે ૧૯૬૧ના શુભ દિવસે શ્રી અંબારામ મોરારજીની સુપુત્રી તનમન ગૌરજા શુભ લગ્ન શ્રીમાન લુલાભાઈ રણછોડજી (એ. લાલા)ના સુપુત્ર મણીલાલ સાથે પાટીદાર હોલમાં થયા હતા. આ પ્રસંગે આવેલા સર્ગાં સ્નેહી ઓનો તેમના સહકાર માટે શ્રી અંબારામ મોરારજી અને કુટુંબીજનો બધા નો આભાર માને છે. આ પ્રસંગે ઇ. ઓ.ને પા. ૧-૧-૦ની બેટ આપવામાં આવી છે.

બુલ સુધાર

નયા અંકમાં જે અવસાન સમાચાર

ની અમે જાણ કરી હતી. તેમાં થોડીક બુલ થઈ હતી. તેના સુધારા રૂપે શ્રી ગોવિંદ નિહાની કર્મપતિ તેમના નિવાસસ્થાને સર્ગવાસ પામ્યા હતા એમ ખબા એ વાંચવું.

સાભાર સ્વીકાર :

શ્રી ડી. યુ. મીસ્ત્રી જો'બર્ગ ૫-૫-૦ શ્રી કે. એસ. ડરબન ૧-૧-૦ શ્રી સી. બી.પા. જો'બર્ગ ૧-૦-૦ શ્રી કલ્યાણ બી.પા. ,, ૧-૧-૦-૦

શ્રી દ્રાંસવાલ પ્રબળપતિ એસોસીએશન

ઉપરોક્ત એસોસીએશનની જાહેર સભા તા. ૨૫-૬-૬૧ને રવીવારે સવારે ૯-૧૫ કલાકે બેચાલ મુકામે એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી દેવાભાઈ કાનજી ના પ્રમુખસ્થાને ભરાયો. જે વેળા સ્વદેશથી વિદ્યાસંપાદન કરી પધારેલા જ્ઞાતિના નવયુવાન બંધુઓનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો.

(૧) શ્રી ખંડુભાઈ નામરભાઈ B.E. (બેચલર ઓફ એન્જનીયરીંગ-મહારાજા સમાજરાવ યુનીવર્સિટી-વડોદરા).

(૨) ડૉ. શ્રી શશિકાંત દેવજીભાઈ મીસ્ત્રી M.B.B.S.; D.C.H. (બેચલર ઓફ મેડીસન, બેચલર ઓફ સર્જરી. ડીપ્લોમા ઓફ ઇન્ડિયન હેલ્થ યુનીવર્સિટી-સુમ્બ).

(૩) ડૉ. શ્રી બળવંતરાવ કુંડલભાઈ મીસ્ત્રી M.B.B.S. (બેચલર ઓફ મેડીસન, બેચલર ઓફ સર્જરી, યુનીવર્સિટી લકનોવ) ફળવણીને ઉત્તરોત્તર આપવું એ આપણી એસોસીએશનનું પરમ ધ્યેય છે એટલે દરેક જ્ઞાતિબંધુ ઓને યોગી સંખ્યામાં દાખરી આપી ગેરજ્યા ગેળવવા નમ્ર વિનંતી છે.

લી. ઇર્શનાલિલાધી, મનો : વિનયદેવ રતનજી મિસ્ત્રી રજનીકાંત લીખાભાઈ માસ્તર લગવાનદાસ વલ્લભભાઈ મીસ્ત્રી સ. મંત્રીઓ

શ્રી ડ્રાં પ્રબળપતિ એસોસીએશન. ૩૩ વેરટ સ્ટ્રીટ, — જોડાનીસખમાં.

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અને સોસ્પલીસટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીવર્સના અને રોરેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે હન્ડ્રાફટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રાટના યુજીપર - ૬૨ ફોન નંબર ૨૩૪૨૪ રેસીડાન્સ : KAPITA

આહુ, લસણ બખ્તર ભાવ, નારીએજ નં. ૧ શી. ૧ બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

ફુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બખ્તર ભાવ, બરાહા, ફગરી (કાંઠા), સુકા લાલ મરચાં, લુખલા, સુકા ઝીંખા (જાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક ભતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમાં રાખીએ છે. ક્યુરી અને ચેવશી પાન બખ્તર ભાવ, પોસ્ટલ બુક, સુરણ, રતાજી, આંખા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ વાલ છે. રોરેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડાં વપર પુસ્તક ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઠાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD. WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. O. Box 251, DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

લુકકરીપર, સુસાવરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ ડોઈટ્સલેન્ડ અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટ્રિવાઈ અગર જમણ માગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે હુગોન કરો. લંદબી, આજ, ચોરી, ફલ્લેક, અફરમાત, પ્યેટ્રાસ, વિગેરેના વીમા ભાડે હતરાયો આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાલના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટર સર્વિસીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ કમીએશનને બાબતોમાં કોઈ પણ ટી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ તેમજ ન્યુમ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આરફૂલીયા અને ષોર્ટ ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Office : 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone : 339033, Johannesburg. Residance : 52 Patidar Mansi 13 Kort Street, Phone : 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુદ, ડાઇનોબરૂમ સુદ, વોર્ડરોમ, હરેસીબ એ સાઈડ વોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, લુક કેસ, ટેબલ, તાન કોફીચ બાને ખરીદી શકશો. ભાતે પધારી લાલ લેવા શુકરો.

— જોડાક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેચર —

જે હમારી દેખરેખ નીચે તથાચાર ધાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં ચાર રહે છે. માત્ર શોધ્યા બાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને જે આગલ પધારો.

L. MISTRY 51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing (Phoenix Address INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal)

સેલ હિંદી રેકોર્ડો હવે વધુ સસ્તાં હિંદી ફીલ્મી રેકોર્ડો કેવળ શી. ૫-૦ નંગ. નાય ઘર, નેક આટુન, નયા આહમી, મી. એક્સ, હાતિમ તામ. ઈસ્માઇલ આઝાદ, હોસ્ત મોહમમ, યુસુફ આઝાદ, શેકલાલ અને ધીજા જાણીતા કંબાલોના રેકોર્ડો શી. ૪-૦ નંગ. સી. ઓ. ડી.ના ઓર્ડરો અમે લઈએ છીએ. નેશનલ રેકોર્ડ કંપની શોપ ૨, અજમેરી આરકેડ, ઓફ ૧૪૨ એ. ડ્રે સ્ટ્રીટ, પા. ઓ. ઓક્સ ૧૫૭૪, — ડરબન ફોન : ૨૧૫૫૮.